

Jesenice, 24. decembra 1971

ŽELEZAR — GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ŽELEZARNE JESENICE

— Ureja redakcijski odbor — Glavni in odgovorni urednik Joža Varl — Rokopisov in fotografij ne vračamo — Naslov: Uredništvo »Železarja«, združeno podjetje SLOVENSKE ŽELEZARNE Ljubljana — Železarna Jesenice, Telefon int. uredništvo 483, administracija 484 — Tisk ČP »Gorenjski tisk«

ŽELEZAR

Seja konference ZKS Železarne

Znižanje proizvodnih stroškov in doseganje optimalne proizvodnje

V petek, 17. decembra je sekretar tovarniške konference ZKS Železarne Ludvik Kežar sklical redno sejo konference in predlagal v obravnavo aktualne naloge gospodarjenja v letu 1972, izvolitev članov občinske konference ZKS Jesenice in informacijo o aktualni idejno-politični situaciji v ZKJ. Ob izredno dobri udeležbi članov konference, se je vabilu odzvalo tudi nekaj šefov delovnih enot, prisostvovali pa so tudi glavni direktor mag. inž. Peter Kunc in njegov pomočnik dipl. inž. Ivo Arzenšek, predsednik delavskega sveta Železarne dipl. inž. Emil Ažman ter predsednik osnovne organizacije sindikata Železarne Franc Kobentar. Od gostov pa je bil navzoč sekretar občinske konference ZKS Pavle Lotrič.

Uvodne misli k prvi točki dnevnega reda je imel vodja grupe pri TK ZKS za spremljanje gospodarjenja v Železarni Anton Grošelj. Naloga skupine je bila, je dejal govornik, da na osnovi poslovnih poročil in problemov iz vsakdanje prakse pripravi predloge za stališča ZK v Železarni do teh življenjsko pomembnih vprašanj. Da pa bi se še bolj neposredno seznanili s problemi gospodarjenja v podjetju in v posameznih delovnih enotah, je bilo organiziranih šest aktivov komunistov, na katerih je sodelovalo 202 članov ali

okroglo 27% vsega članstva v podjetju. Na vseh aktivih so bile razprave konkretne in učinkovite, nekoliko manj edinole v upravnih službah. Iz teh razprav bi lahko povzeli nekaj generalnih zaključkov, med katerimi je prav gotovo najbolj pomembna ugodna ocena dosedanjih poslovnih rezultatov, ki že leta nazaj niso bili tako uspešni. Leto 1972 bomo po nekaj letih pričeli brez dolgov, ki bodo letos vsi pokriti iz ostanka dohodka. Pri obravnavi ostalih pokazateljev gospodarjenja je Grošelj poudaril, da so bili v odnosu

na leto 1970 letos doseženi boljši rezultati v pogledu skupne in blagovne proizvodnje ter realizacije, kljub temu pa še zaostajamo za planirano proizvodnjo. Tako dolgujemo kupcem na podlagi (Nadalj. na 2. strani)

Četrta seja komisije za novatorstvo v DE predelovalnih obratov

Kaj hromi in zavira iznajditeljsko dejavnost

Kakor vsi pristojni in odgovorni organi v Železarni se tudi komisije za izume in racionalizacije pri svetih DE skupaj s službo in DIATI v Železarni pogosto sprašujejo zakaj se pri nas z inovacijami intenzivno in aktivno ne ukvarja več članov kolektiva. To vprašanje je bilo že večkrat zastavljeno pristojnim in odgovornim na številnih sejah in sestankih, kongresih in simpozijih ne samo v naši železarni temveč na vseh ravneh republike in zveze.

Vsi dobro vemo in se tudi zavedamo, da je naš delovni človek sposoben, da hitreje in močnejše zavrti razvojno

kolo našega gospodarstva. Naši delavci, inženirji ter strokovnjaki so v povojnih letih pokazali in dokazali, da so sposobni odlično nadomestiti drago plačarje inozemske strokovnjake. Naš človek je moderniziral, mehaniziral in avtomatiziral številne industrijske zastarele gigante in zgradil mnogo sodobno urejenih tovarn ter drugih objektov, ki so dvignili našo industrijo in gospodarstvo iz zaostalosti.

Predsednik komisije za novatorstvo in racionalizacije pri svetu DE predelovalnih obratov dipl. inž. Dušan Prešeren si je skupaj s člani komisije zadal isto vprašanje — Kaj zavira novatorsko aktivnost in kaj je treba storiti, da bi se v to aktivnost vključilo več neposrednih proizvajalcev, žičarjev, lužilcev, valjavcev, žebjarjev in izdelovalcev varilnih elektrod. Odgovor na to vprašanje je hotel dobiti na zadnji letošnji, četrti seji komisije za izume in racionalizacije pri svetu DE predelovalnih obratov, na kateri je bil navzoč tudi šef delovne enote in nekateri obratovodje posameznih obratov.

(Nadalj. na 3. strani)

Posebna delitev osebnega dohodka kot udeležba na ostanku dohodka

Na odboru za dohodek in sistem nagajevanja, dne 8. decembra, je bilo med ostalim tudi govora o tem, da se v tovarni precej širijo govorice o posebnem izplačilu osebnih dohodkov ob koncu leta, kot tako imenovane 13 plače, sklicujoč se pri tem na samoupravni sporazum. V zvezi s tem smo dolžni članom delovne skupnosti dati naslednje pojasnilo.

Samoupravni sporazum o merilih za delitev dohodka in osebnih dohodkov resnično navaja v 12. členu udeležbo na ostanku dohodka in daje možnosti posebne stimulacije v kolikor to poslovni rezultat dopušča. Razumljivo, da se taka posebna stimulacija lahko izplačuje le ob zaključku poslovnega leta oziroma po sprejetju zaključnega računa. Sedanja situa-

cija glede razpoložljivih denarnih sredstev je po vsej verjetnosti vsakomur dobro znana. Mesečne finančne analize kažejo, da se iz meseca v mesec zmanjšuje ostanek dohodka, nasprotno temu pa se povečujejo zaradi podražitev materialni stroški. Železarna Jesenice je dolžna v letošnjem letu ostanek dohodka oziroma dobiček prvenstveno usmeriti za pokrivanje nastale izgube prejšnjih let, kakor tudi za saniranje vseh ostalih obveznosti. Po vsej verjetnosti z ustvarjenimi sredstvi ne bomo mogli niti napolniti lastni rezervni sklad, kar je prvenstvena obveznost, predno gremo na kakršnokoli delitev za osebne dohodke. Ne glede na vsa ta naštetja dejstva bo pa sam zaključni račun pokazal naš poslovni rezultat in šele na osnovi tega bo lahko sprejeta odločitev v kakšnem obsegu lahko realiziramo 12. člen samoupravnega sporazuma, ki daje možnosti stimulacije na račun ostanka dohodka.

Inž. Ivo Arzenšek, pomočnik glavnega direktorja

V januarju seja konference ZK ZPSŽ

V ponedeljek 20. decembra je sekretar konference ZK združenega podjetja Slovenske železarne inž. Tone Varl, sklical na direkciji v Ljubljani sestanek sekretarjev konference ZK vseh treh železarn. V zvezi s pripravami na drugo konferenco ZK ZPSŽ, so obravnavali vprašanja nadaljnega razvoja samoupravljanja in integracije slovenskih železarn v luči sklepov in stališč 21. in 22. seja predsedstva ZKJ.

Dogovorili so se, da bo seja konference ZK ZPSŽ 15. januarja, na kateri bodo poleg omenjenih vprašanj obravnavali še poslovnik za delo organizacije in izvolili nov sekretariat konference ZK združenega podjetja Slovenske železarne. Sestanku sta prisostvovala tudi generalni direktor ZPSŽ Gregor Klančnik in sekretar Miha Potočnik.

Razprava in zaključki odbora DIATI

Upravni odbor društva novatorjev in racionalizatorjev je na svoji seji razpravljal o problemih na področju tehničnih inovacij. Poseben poudarek v razpravi je veljal sodelovanju članov društva inženirjev in tehnikov ter društva novatorjev. Poudarjeno je bilo, da bomo ponujeno pomoč z veseljem sprejeli. Sodelovanje bo vsekakor spodbudno vplivalo na dejavnost in lahko računamo tudi na boljše uspehe. Morda je to sodelovanje prvi korak k začetku timskega dela na področju tehničnih inovacij.

V nadaljnji razpravi smo obravnavali dejavnost inovatorjev v letu 1971. V letu 1971 sicer beležimo rahel porast, vendar s tem re smemo biti zadovoljni in moramo svojo dejavnost pospešiti. Da bi na tem področju dosegli boljše uspehe je odbor na svoji seji sprejel naslednje zaključke:

1. Obvestiti vse avtorje tehničnih izboljšav in jih seznaniti s sklepom seje odbora DIT, v katerem govorijo o sodelovanju z avtorji. Inicijativo je dal predsednik inž. Miroslav Noč.

2. Odbor DIATI predlaga TO sindikata, da na eni izmed svojih sej razpravlja o problemih tehnične inovacije v Železarni.

3. Ker komisije za racionalizacije in novatorstvo pri svetih DE, pri določanju odškodnin ne uporabljajo erotno pravilnika pregledano, da odbor za izume in racionalizacije pri DS Železarne skliče posvet vseh članov komisij in odbora, na katerem naj bi obravnavali določila pravilnika, jih spoznali in pri svojem

(Nadalj. na 4. strani)

Znižanje proizvodnih stroškov in doseganje optimalne proizvodnje

(Nadaljevanje s 1. strani)

rednih naročil 43.000 ton proizvodov, medtem ko smo kupcem predobavili okrog 20.000 ton naših izdelkov. Odstopamo pa tudi od kvaliteta asortimenta v proizvodnji jekla v odnosu na plan. Poleg boljših proizvodnih rezultatov in poslovanja, so na ostanek dohodka pomembno vplivale višje cene metalurških proizvodov. S tem je bil tudi v precejšnji meri saniran težek položaj metalurgije pa tudi naše železarne. Ugodni rezultati, je dejal govornik, pa ustvarjajo tudi ustrezno atmosfero, da se lahko bolj kritično pogovarjamo o vseh tistih problemih, ki nas ovirajo v razvoju in doseganju optimalnih proizvodnih rezultatov.

Analiza devetmesečnega poslovanja, je nadaljeval govornik, daje tudi osnovo za proučevanje vpliva presežanja programiranih stroškov proizvodnje, na končni rezultat ostanka dohodka. Na porast proizvodnih stroškov so nedvomno vplivale višje cene reprodukcijskega materiala in uslug, posebno pozornost pa je potrebno posvetiti preseganju tehničnih normativov proizvodnje in razvrednotenju proizvodnje zaradi kakršnih koli tehnoloških pomanjkljivosti izdelave (tehnični normativ proizvodnje je objektivno določena količina materiala, energije in delovne sile na določenem agregatu za doseganje optimalnega rezultata). Precejšen delež pri višjih proizvodnih stroških ima ravno preseganje, nespoštovanje tehničnih normativov.

Vodja grupe je nadaljeval z navajanjem konkretnih slabosti in napak, nedoslednosti ter neodgovornosti, ki so jih obravnavali na posameznih aktivih. Pri tem je poudaril, da bi morali sproti odstranjevanju slabosti, ki podaljšujejo pot do programiranih rezultatov poslovanja in perspektiv. Ugotavljalo se je tudi, da se pri razreševanju tehničnih problemov omalovažujejo drobni problemi, čeprav je množica teh tudi resna zavora napredka in boljših rezultatov. Razprave v aktivih so tudi opozorile na organizacijske spremembe v podjetju, ki smo jih že preverjane v naprednih ekonomikah presodili v naše razmere in katere so o mnogih primerih ostale le na pol poti oziroma doživljamo le polovične rezultate. To pa predvsem zaradi polovičarstva pri uresničevanju ali zaradi dolgotrajnega procesa pri uvaianju. Ob tem je govornik konkretno navajal primer organizacije vzdrževanja, kjer smo ostali na pol poti, kar se kaže v nedovoljeni učinkovitosti ravno zaradi nedograjnosti organizacije. Precej kritike je bilo izrečeno tudi na račun rezervnih delov pri čemer se na eni strani srečujemo z dragimi rezervnimi deli, ki že leta ležijo v skladiščih, na drugi strani pa nimamo na zalogi za posamezne agregate najnujnejših rezervnih delov. Avtoritativno bo potrebno rešiti to vprašanje s katalogom potrebnih rezervnih delov in postopno tipizacijo.

Govornik se je dotaknil tudi IBM računskega centra, kjer imamo ustrezne stroje in strokovnjake, vendar še vedno nimamo ustreznega sistema izračuna proizvodnih analiz in kalkulacij. Vzrok je v zaostajanju organizacije merjenja, načina zbiranja in evidentiranja elementov gospodarjenja v delovnih enotah, kar je osnova za izdelavo analiz in kalkulacij. V modernih in naprednih podjetjih teče proizvodnja po permanentno kontroliranih in dopolnjevanih normativih, medtem ko v naših procesih velja še vedno neke vrste kompromisno stanje med kontroliranim sistemom in delom po tradiciji, navadi, ali posluhu.

Za temi splošnimi ugotovitvami na aktivih komunistov, je govornik navajal posamezne specifične probleme, ki so bili obravnavani v posameznih delovnih enotah. Ker je množica teh problemov, iz uvodnih misli referenta, navajamo le nekaj teh. Ob obravnavanju raznih slabosti v valjarni Bela, je govornik poudaril, da precej teh slabosti izhaja iz tega, ker nismo bili dosledni in celoviti pri projektiranju valjarn. Posebej se je zadržal pri adjustaži oziroma pri čiščenju polfabrikata, česar je vedno več. Navajal je primer, da zaradi čiščenja blumov znaša izguba flemanja polfabrikata. Ti podatki so pomembni za končni ekonomski rezultat podjetja. Posebej je govoril o izpolnitosti in o tem, da samo 1 % izboljšani izpolni pomenijo izredno pomemben finančni učinek, kar narekuje, da bo potrebno o tem spregovoriti. Z analizo moramo poiskati vzroke koliko za to odpade krivde na same proizvajalce, koliko na tehnologijo, stroje, surovine in podobno. Natančno je potrebno določiti diagnozo, da bo vsak vedel za čem boluje in kaj je potrebno zdraviti, da se dosežejo boljši izpolni.

Ko je referent govoril o predelovalnih obratih, je med drugim omenjal neenakomerno dobavo polfabrikata, za nekatere obrate permanentno pomanjkanje posameznih surovin, veliko fluktuacijo delavcev oziroma predvsem pomanjkanje kakovostne delovne sile, kar je več ali manj prisotno v vseh delovnih enotah. V talilnicah je omenjal predvsem vprašanje ustreznega vložka in vzdrževanja, kar je izredno pomembno pri traianju šarž. V martinarni pa je še posebej prisotno vraščanje vzdržnosti peči zaradi slabe kakovosti osmjevdružne opeke in vprašanje mazuta za ustrezno vsebnostjo žvepla, kar je za njih izredno pomembno, mnogo manj pa za druge koristnike. To bi se lahko rešilo

z ustrezno kakovostno klasifikacijo mazuta pri sprejemu in ločenem skladiščenju. Da to vprašanje še ni rešeno je toliko manj razumljivo, ker je ustrezen rezervoar za to že nekaj let uskladiščen na Blejski Dobravi.

Ker je bilo v več aktivih omenjeno vzdrževanje, se je Grošelj še enkrat povrnil na službo vzdrževanja in njeno organizacijo. Poudaril je, da je delitev dela in specializacija kakršna je uvedena pri nas lahko uspešna in funkcionalna le, če bi bilo vedno potrebno število ustreznih vzdrževalcev prisotnih v železarni. Tako pa se zgodi, da se pokvari agregat, ki so ga sposobni popraviti le nekateri posamezniki. In če se to zgodi v času ko so prosti, jih dežurni išče po domovih ali v kinu, ves ta čas pa agregat stoji, čeprav je včasih potreben samo kratkotrajen poseg. To opozarja med drugim na ustrezno usposobitev tudi ostalih vzdrževalcev.

Zaradi nizkega stanja stala vzdrževalcev, je nadaljeval govornik, kar se v krajšem času bistveno ne bo izboljšalo, je v tem času potrebno izpolniti praznino med čisto vzdrževalnimi deli in polvzdrževalnimi deli (menjava orodij, pribora, mazanje in podobno). To so že včasih opravljali neposredni proizvajalci in za taka dela bi morali tudi sedaj ustrezno usposobiti upravljalce strojev. Zaradi takih, včasih drobnih stvari se izgubi veliko proizvodnega časa. Odprto vprašanje je tudi popravilo okvar med izmenjavo dnin zaradi česar tudi izpade precej proizvodnje. Govornik je omenjal tudi vprašanje prevoznih sredstev oziroma prevozov vzdrževalcev po zelo razvejani in raztreseni tovarni za hitre intervencije, kar je bilo v organizacijskem konceptu vzdrževanja. Vodstvo vzdrževanja je na aktivu tudi kritično obravnavalo neracionalno koriščenje delovnega časa, omenjeno pa je bilo tudi to, da vzdrževalci premalo sodelujejo pri montaži novih naprav in strojev.

V zaključnem delu svojega obsežnega referata, je Grošelj iznašal vprašanje neenakomerne odprave blaga in neenakomernega oziroma kampanjskega dovoza mazuta in butana, kar transportu povzroča težave oziroma povečuje strošine. Na to vpliva tudi to, da so skladišča popoldan in ponoči zaprta. Analiza aktivov komunistov je pokazala, da je bilo na sestankih delovnih skupin premalo poudarka na proizvodnih stroških in tehničnih normativih ter proizvodnih cenah. Na aktivih je bilo govora tudi o varnosti pri delu in drugih kadrovske vprašanjih, kar na bo konferenca obravnavala na posebni seji.

Osnovni namen vseh teh prizadevanj je znižanje proizvodnih stroškov in doseganje optimalne proizvodnje naiboljši akumulativnih proiz-

vodov. Ravno zato, je zaključil Tone Grošelj, bodo na seji sprejeta stališča v zvezi s tem zadolževala komuniste, da bodo za njimi tudi stali in se za njihovo realizacijo tudi borili.

Uvodnim mislim je sledila obrazložitev in utemeljitev predloga stališč ZK do devetmesečnega poslovanja in do nalog v letu 1972, ki jo je podal vodja grupe za gospodarska vprašanja Ivo Ščavničar. Zaradi aktualnosti stališč in obsežne razlage, bomo to gradivo objavili v letošnji številki Železarnja 29. decembra.

RAZPRAVA

Obema govornikoma je sledila zelo živahna razprava, ki je bila predvsem orientirana na uvodne misli in predlagana stališča.

Jože KOŠIR je v svoji razpravi dejal, da se nekoliko nenavadno sliši ugotovitev pomanjkanje delovne sile, ko ob tem zanemarjamo bolj smotrno in racionalno koriščenje delovnega časa. Proizvodni agregati in stroji z zamudo pričenjajo obratovati in se predčasno ustavljajo, pred vratarji pa že precej pred iztekom delovnega časa stojijo vrste. Pogostno je tudi neupravičeno izostajanje od dela. V stališčih, je zaključil govornik, bi morali bolj poudariti skupno borbo in skupno akcijo proti neupravičenim izostankom in boljsem koriščenju delovnega časa. O kadrovske vprašanjih je govoril **Tone VARL**, ki je dejal, da bi morali formulacijo »disciplinsko« odstranjevanje z dela zamerjati za samovoljno zapuščanje dela, kar je prisotno tudi v drugih podjetjih in v vsej Jugoslaviji. Glede širših pooblastil kadrovske službe, kar je vsebovano v stališčih meni, da služba ima široka pooblastila, da pa se notranja premeščanja in napredovanja zaradi drugih vzrokov uresničujejo prepočasi. Razen tega je menil, da bi namesto »zaostritve kontrole pri sprejemu«, v stališčih morali poudariti »kvalitetno izboljšanje sprejema novih delavcev. V stališčih pa bi morali bolj poudariti tudi zahteve po ustreznih psihofizičnih lastnostih pri razporejanju delavcev, večji poudarek dati tudi šolanju in izobraževanju delavcev, ter pridobivanju mladih kadrov za železarske poklice. Trenutno že pričujemo 50 vzdrževalcev, v kratkem pa bo odprt še nov oddelek za 30 delavcev. Govoril je tudi o funkcionalnem izobraževanju in o potrebi po poglobljeni raziskavi vzrokov fluktuacije in vzroke, ki izhajajo iz dela odstranjevanju z racionalizacijami in inovacijami. Na službi so tudi ugotovili, da brez ustreznih administrativnih ukrepov ne bo mogoče bistveno zmanjšati fluktuacije množice delavcev, ki se spreha po Jugoslaviji iz podjetja v podjetje, včasih tudi mimo vseh zakonskih določil. To je pojav, ki ga ni mogoče zmanjšati ali odpra-

viti samo z boljšimi življenjskimi in delovnimi pogoji.

Inž. FRANC MLAKAR je v razpravi obravnaval vprašanje vzdrževanja in pri tem poudaril, da je potrebno začrtati koncept dosledno izpeljati do konca, ali pa izvršiti ustrezne korekture. Ko je govoril o vzdrževalcih v obratih je menil, da bi bilo prav, če bi bili vzdrževalci, ki delajo v proizvodnih obratih tudi tam priključeni. **IVO ŠČAVNIČAR** je citiral točko iz predloga stališč, v kateri opozarjajo, da je organizacija vzdrževanja potrebno izpeljati do konca.

O organiziranosti in problemih vzdrževanja je govoril **inž. MIRO NOČ**, pri čemer je uvodoma poudaril, da bi se morali izogibati pavšalnih ocen za posamezne primere, ki ponavadi povzročijo tudi pavšalno kritiko, le to pa ne prinaša vedno ustreznih rezultatov, če ni grajeno na natančnih podatkih in ocenah. Potem je podrobno govoril o organizaciji delovne enote vzdrževanja, ki je bila pričeta leta 1966, ki danes zaposluje 1120 ljudi. Dejaj, da je organizacija formalno izvršena, da pa je to proces, ki predvsem v kakovostnih spremembah traja dalj časa. Prehod na preventivno vzdrževanje zahteva tudi spremembo miselnosti ljudi, ki novim metodam dela ne parirajo najbolje. Uspeh tega pa se kaže v preventivnem vzdrževanju valjarne žice, pripravlja se program za enako vzdrževanje za bluming, naslednje leto pa še za aglomeracijo. Dejaj, da so bili vzdrževalci v obratih že leta 1966 na spisku strojnih delavcev, le osebne dohodke so prejeli v obratih, danes pa tudi tega ne. Glede stališč je menil, da so v redu, potrebno je le nekaj dodatnih pojasnil. Če ne bi izvedli sedanje organizacije vzdrževanja, ne bi bili sposobni vzdrževati starih in vsak dan več rovov naprav. Organiziranost vzdrževanja ima precej organizacijskih slabosti, ki jih je potrebno odpraviti. Ob tem je poudaril, pomembnost ustreznih kadrov na ustreznih delovnih mestih in to, da so izvedli tudi nekaj kadrovskega zamenjav, kjer so ugotovili, da je to v interesu boljšega dela. Ko je inž. Noč zaključil je dejal, da 60 vzdrževalnih asistentov in inženirjev dela na tem, da bo do konca leta izdelan katalog rezervnih delov za vso železarno.

V svojem prispevku je **inž. ŠTEFAN NEMEC** dejal, da soglašja s predlaganimi stališči in soglašja tudi z ugotovitvami inž. Noča. Pri ocenjevanju devetmesečnih poslovnih rezultatov pa je potrebno vedeti, da so leti pogojeni tako z notranjim prizadevanjem kolektiva, kakor tudi s spremenjenim odnosom do metalurgije. Vedeti pa je tudi potrebno, da je nadaljni napredek predvsem odvisen od kolektiva. Ob zaključku je dejal, da v podjetju smo organizirani, bolj

vprišajouče pa je koliko smo dosledni pri uresničevanju tega. Večji poudarek bomo v bodočih nalogah morali posvetiti disciplini uresničevanja delovnih nalog. **VALENTIN ERJAVSEK**, ki se seje ni mogel udeležiti je poslal svojo razpravo pismeno. V njej je predvsem poudaril slabosti, ki izhajajo iz konjunkturalne oziroma tako imenovane konjunkturalne pasivnosti. Obravnaval je tudi vzroke za neizvršene pogodbenne obveze do kupcev in predobave naročil, ki so delno opravičene, delno pa posledica malomarnosti in zaostajanja pri kakovostnem asortimentu.

Ob zaključku prve točke je o obravnavanih problemih spregovoril sekretar tovarniške konference **LUDVIK KEJZAR**. Dejal je, da je bila razprava na aktivnih komunistov objektivno kritična in obrnjena k lastnim problemom, kritika pa izrečena z namenom, da se soočimo z nalogami, ki so pred nami. K uspešnosti poteka aktivov so pripomogle zelo dobro pripravljene uvodne misli šefov delovnih enot o strokovnih problemih in nalogah v prihodnjem letu. Malodušje in neizvajanje nalog je naša rak rana na vseh nivojih. Krivde ni mogoče več metati na sistem, če smo sami krivi. Ni bil namen teh razprav, da bi poglobljeno strokovno obravnavali probleme, ampak da opozorimo naraje, ker je tudi naša naloga, da ne dopuščamo površnosti, odstopanja, malodušnosti in drugega. Globalna organizacija s katero se tudi strinjamo je zadovoljiva, naloga je torej doslednega izpolnjevanja. To področje tudi nudi možnosti za našo aktivnost. Sekretar je konkretno navajal nekaj skrajnih primerov nerada, komaj polovičnega izkoriščanja delovnega časa, površnosti in polovičarstva. Ob vsem tem ne gre samo za ugotovitve, temveč za to, da komunisti o teh stvarih aktivno nastopajo tudi v samoupravnih organih, da so sami v prvih vrstah pri odstarnjevanju teh slabosti, da prevzamejo določeno odgovornost in to zahtevajo tudi od rekommunistov. Nimamo no-

benih iluzij, da bodo te stvari rešene čez noč, ustvarjati pa moramo zavest, da so agregati naši, da je naš cilj čim boljše gospodarjenje in da letošnji delež zunanjih faktorjev pri doseženih rezultatih, prihodnje leto nadomestimo z lastnim boljšim delom, je zaključil sekretar.

Ob koncu razprave so soglašali s predlogom, da se stališča dopolnijo z ugotovitvami v razpravi in na prihodnji seji konference dokončno sprejmejo.

V nadaljevanju seje so izvolili 38 članov za bodočo občinsko konferenco ZKS Jesenice. V naslednji točki pa je zelo obširno o aktualni idejno — politični situaciji v ZKJ govoril sekretar občinskega komiteja ZKS **PAVLE LOTRIČ**.

Na koncu seje so sprejeli informacijo o izvajanju programa konference ZK Železarn in informacijo o tem kaj je bilo doseženega v pogledu sklepov in stališč predhodnih konferenc. Osvajili so tudi predlog, da komunisti na ZIC sestavljajo osnovni oddelek ZK Železarn, ker so bili doslej vezani na občinsko vodstvo ZK.

Železarski globus

BRAZILIJA. Ta država je največji proizvajalec surovega jekla na južnoameriški celini. Leta 1970 ga je proizvedla 5,4 milijona ton. Za leto 1975 predvidevajo povečanje proizvodnje na 12,5 milijonov ton, za leto 1980 pa celo 20 milijonov ton. Doma bodo porabili leta 1975 9,5 milijonov ton in leta 1980 15,3 milijonov ton. Ostalo količino bodo izvozili.

ČESKOSLOVAŠKA. V novi petletki predvidevajo, da bodo povečali proizvodnjo surovega jekla v češkoslovaških železarnah od 11,5 milijona ton v letu 1970 na 14 milijonov ton v letu 1975. Od tega bo 9,7 milijonov ton različnih valjanih izdelkov in 1,4 milijona ton cevi.

INDIJA. Prva indijska mini železarna je pred kratkim pričela obratovati na industrijskem področju Ghaziabad. Železarna, ki je v privatni lasti, bo proizvajala letno 50.000 ton paličastega jekla.

Kaj hromi in zavira iznajditeljsko dejavnost

(Nadalj. s 1. strani)

Na jasno zastavljena vprašanja so mnogo bolj nejasno odgovarjali navzoči. Navajali so zastarel in neustrezen zakon iz leta 1949 z vsemi popravki, dopolnili in izboljšavami, ki so bile vnešene v poznejših letih. Tudi naš tretji pravilnik o izumih, tehničnih izboljšavah in koristnih predlogih, ki je bil sprejet na 13. seji DS Železarn 29. marca leta 1969 je zastarel in ne vpliva spodbudno na poživitev inovacijske aktivnosti med člani kolektiva. Nujno je potrebno pristopiti k popravkom in dopolnilom našega pravilnika. Dokaj slaba stran objektivnega ocenjevanja v proizvodnji uvedenih izboljšav je tudi pomanjkanje izračunov prihrankov in

koristi, ki jih nikakor ne morejo zaradi pomanjkanja podatkov prikazati pristojne službe. Mnogo prepočasno in neobjektivno ocenjevanje tehničnih izboljšav zaradi pomanjkljive dokumentacije hromi in zavira to aktivnost pri nas. Odškodnine so priznane in izplačane prizadevnim in uspešnim avtorjem več ali manj pavšalno in komaj spodbudno zaradi pomanjkljivih rentabilitetnih dokazov in prikazov.

Velika pomanjkljivost pri uvajanju novih tehničnih izboljšav je tudi slabo in pomanjkljivo sodelovanje neposrednih proizvajalcev z energetiki ali strojnimi in elektro vzdrževalci, ki so po obratih organizacijsko ločeni. Fraza »to je službena dolžnost«, čestokrat avtorjem odreka pravico do avtorstva, priznanja in odškodnine.

Delovodje, vzdrževalni in proizvodni asistenti ter obratovodje so največkrat preobremenjeni z drugimi organizacijskimi, vzdrževalnimi in proizvodnimi nalogami, da ne morejo pomagati pri realizaciji posamezne zamisli in jo ustrezno dokumentirati s tehničnimi in rentabilitetnimi prikazi. Zelena zavist zaviralno vpliva na spuščeni delovni — ustvarjalni polet inovatorjev in racionalizatorjev.

Te in druge slabosti so prikazali člani komisije za izume in racionalizacije pri svetu DE predelovalnih obratov. Prepričani smo, da se z istimi problemi ukvarjajo tudi ostali, katerim je kaj do tega, da bo poživil inovacijsko dejavnost v vseh DE in v vseh obratih naše Železarn.

Življenski in delovni jubilej Fedorja Čeha

V torek, 21. decembra, je preteklo 60 let, ko se je v Sv. Juriju ob Pesnici sredi vinskih goric rodil naš dolgoletni sodelavec in šef nabavne službe **FEDOR ČEH**. To pa je že drugi njegov jubilej letos, marca je namreč preteklo tudi 30 let odkar je zaposlen v Železarni in 21 let odkar je postal šef nabavne službe.

»To je bilo izredno pestro in dinamično obdobje«, nam je dejal jubilar, ko smo mu izrekli najlepše želje ob njegovem jubileju. Kako da ne, saj je vsam znan dinamičen razvoj Železarn po osvoboditvi, težave, porazi in vzponi, ki jih je še prav posebno občutil on, ki je s svojimi sodelavci in službo imel odgovorno nalogo nabave surovin, repromateriala in drugega. To je področje dela, ki ni tako vidno, vendar pa je celoten tok proizvodnje odvisen od te službe. »Imel sem zelo dobre sodelavce na katere sem se lahko zanesel, uspel pa sem ustvariti in obdržati tudi dobre poslovne odnose z našimi dobavitelji, pri čemer mi je bil vedno opora pokojni direktor Knaflič. Ravno dobri odnosi in medsebojno razumevanje nam je pomagalo, da smo velikokrat uspeli pri nabavi tudi v najtežjih trenutkih,« je v razgovoru povedal jubilar, ki bi po svoji vedrini in izgledu lahko prikril vsaj en križ. Ko smo brskali po njegovi kartoteki, smo videli, da je bil za uspešno delo tudi nagrajen in pohvaljen za vestno izvrševanje planskih nalog.

Ko nam je povedal, da je v mlajših letih rad smučal in zelo rad zahajal v gore in sploh v naravo, ki ga je zelo privezala na Jesenice, da še danes veliko prostega časa preživi na Črnem vrhu in da je njegovo življenjsko načelo »čim več se gibati v naravi«, smo tudi razumeli, da je kljub šestim križem obdržal tako telesno in duševno kondicijo in tako veder izgled. »Kljub napornemu in včasih zelo nevhvaležnemu in nezapaženemu delu pa bi, če bi bil še enkrat postavljen pred odločitev, ponovil isto pot,« nam je dejal ob slovesu.

Ob življenjskem in delovnem jubileju Fedorja Čeha se k čestitkam z najlepšimi željami pridružuje tudi uredništvo Železarja v imenu svojih bralcev in vseh članov delovne skupnosti Železarn.

Obvestila kolektivu • Obvestila kolektivu •

Dežurna služba

	telefon	v pisarni	doma
SOBOTA, 25. decembra:			
inž. Miroslav NOČ, vzdrževanje	873		754
NEDELJA, 26. decembra:			
Jože KOŠIR, transport	451		84022
PONEDELJEK, 27. decembra:			
inž. Franc VIČAR, predel. obrati	743		81572
TOREK, 28. decembra:			
inž. Janez KOMELJ, hladna valjarna	524		81583
SREDA, 29. decembra:			
inž. Emil AŽMAN, TSN	809		81716
CETRTEK, 30. decembra:			
inž. Alojz KALAN	360		81726

Dežurna služba traja od datuma nastopa od 7. ure do naslednjega dne do 7. ure. Kolikor dežurnega ni v pisarni ali doma, kličite glavnega vratarja na telefon 410. Morebitne spremembe dežurnih so razvidne iz obvestil, ki jih vsako soboto objavljamo na razpisnih deskah pri vseh vratarjih.

Tajništvo tehničnega in proizvodnega direktorja

Mladi o sebi, svojih problemih, nalogah in perspektivah

Kritika ne zaradi kritike ampak zaradi spodbude

Od TK ZMS Železarnice, kot organizatorja prireditve »Mladi za vas« sem zadolžen, da odgovorim piscu MG na članek objavljenem v glasilu Železar, št. 49 — 17. decembra 1971.

Tovarniška konferenca ZM v Železarni je o članku razpravljala na svoji redni seji 21. decembra in pisca MG obsodila zaradi »dopolnil in pojasnil«, kot sam navaja k oddaji mladih »Mladi za vas«. Najprej bi želel v svojem odgovoru povedati nekaj o tem kako je potekala organizacija prireditve in kateri je bil namen oddaje same. Oddaja je pod naslovom »Mladi pred mikrofonom« doživela svoj krst v Kropi. Združila naj bi mlade iz tovarn gorenjske regije (BPT in Pečo Tržič, Plamen iz Kroke, Veriga iz Lesce in Železarnice Jesenice) v skupnem nastopu pred mikrofonom, približala naj bi mlade amaterje — poudarjam amaterje — zabavne glasbe, recitatorje in pevce, gledalcem oziroma poslušalcem v vseh štirih omenjenih krajih Gorenjske. V Kropi je oddaja doživela velik uspeh in naša enoglasna odločitev je bila, da se prenese tudi na Jesenice in to čimprej. Glede na občinstvo in glede na to, da bi bila oddaja sama bolj enovita in tekoča, smo se odločili, da v njej ne bo kviza (mimogrede: jeseniška ekipa je v Kranju zasedla prvo mesto), vse drugo pa ostane tako kot je bilo v Kropi. Kot gosta oddaje — zopet poudarjam gosta — pa smo povabili k sodelovanju pevca Ota Pestnerja in New Swing quartet.

Toliko za ilustracijo preden preidem k samemu članku pisca MG. Takoj naj povem, da so člani TK ZMS pripravljali sprejeti vsakršno kritiko na svoje delo, če je ta dobronamerna in kaže pot k boljši rešitvi kakršnegakoli problema, odločno in ostro pa odklanjajo tisto, kar bi zaviralo njihovo delo, in kvarilo ugled in slabilo njihovo družbeno in politično zavest. Tak pa je članek pisca MG, kateri prehaja v protislovja, pohvale in kritike organizatorjem. V njem ni niti sugestij za boljšo organizacijo niti spodbud. Slabosti organizatorjev išče v tem, da se je oddaja pričela z zamudo. Pisca vprašujem: Ali je možno, da 500 obiskovalcev, ki vstopa v dvorano skozi ena vrata, zasede svoja mesta v desetih minutah? Zakaj omenja »ugledno prirediteljo«, če misli, da zamuda »akademske črti« ni opravičljiva?

Omenil sem že, da je imela oddaja delovni naslov »Mladi za vas« in ne »Oto Pestner za vas!« S tem mislim na pripombo pisca MG na nastop recitatorjev v oddaji in pevca Ota Pestnerja. Organizator je s pevcem Otom Pestnerjem podpisal pogodbo, da bo le-ta v oddaji zapele štiri popevke in s kvartetom ravno tako štiri. Pogodba z Radio Tržičem, je ansambel obvezovala, da spremlja vse nastopajoče pevce ter kvartet. Velik nesmisel vidim sedaj v članku tovariša MG, da daje nekakšno strokovno oceno o skoraj profesionalnih glasbenikih, še večji nesmisel pa vidim v tem, da krivdo za citiram: »Tehnične napake, ozvočenje, huda popačenja, spremljanje orkestra, osnovnega tona ansambla, intonacija ansambla, prehitrega tempa itd. itd.« — vali na organizatorja, v tem primeru TK ZMS Železarnice, ki ni niti glasbena, niti menažerska ustanova, ampak družbeno politična organizacija, ki deluje na prostovoljni osnovi po demokratičnem principu in ima za nalogo mlademu človeku nuditi organizirano ideološko športno in kulturno izpopolnjevanje.

Spoštovani tovariš MG. Naj vas na koncu opozorim še na nekaj: napovedovalec Teo Lipicer je od organizatorja dobil točen potek oddaje in zato vas ni »opeharil« za še kakšno popevko kot pravite. Mi smo se držali pogodbe, napovedovalcu pa smo izrekli priznanje za uspešno in dobro vodenje oddaje. Ples v Kazini ni bil pripravljen za organizatorja ampak za vas tovariš MG, ter ostale poslušalce v dvorani gledališča, oddaja je bila pač »Mladi za vas«, če pa so se ga udeležili tudi organizatorji pa se oproščam Vam in tistim, ki jih navajate, da so negodovali. Oto Pestner je kljub vaši kritiki oddajo izredno pohvalil, ravno tako člani kvarteta ter se nam celo opravičil za vaš tako imenovani »kiks organizatorja«.

Celoten kvartet pa nam je celo ponudil organizacijo drugega njihovega srečanja z jeseniško publiko, kar smo z veseljem sprejeli. Vas pa vabimo, da nam priskočite na pomoč v sami organizaciji in da boste naš glasbeni svetovalec — tako bo volk sit in morda še koza cela.

Sekretar TK ZMS
Ljubo Jasnič

Seminar v Radovljici

Ideološka komisija pri TK ZMS železarnice Jesenice, je skupno z mladinskim aktivom tovarne Veriga Lesce organizirala dopoldanski seminar za mladince obeh tovarn v soboto 18. decembra. Seminar je bil v Slandrovem domu v Radovljici.

Uvodne misli je podal predsednik TK ZM Miro Ipavec. Obrazložil je pomen takih seminarjev in v nadaljevanju obširno opisal delovanje konference Zveze mladine v naši železarni. Prisotne je seznanil s pravicami in dolžnostmi vsakega mladince v podjetju, s posebnim poudarkom na mlade, ki šele vstopajo v delovno organizacijo in kateri se šele seznanjajo z načinom in vrsto dela v podjetju. Prikazal je, kakšno vlogo ima v podjetju Zveza Mladine in obrazložil prihodnje petletno delovanje oziroma programsko shemo TK ZMS železarnice Jesenice.

V drugem delu seminarja, ki je trajal polne tri ure, je spregovoril Janez Kocjančič, bivši predsednik Zveze mladine Jugoslavije in danes eden najbolj perspektivnih slovenskih mladih politikov.

Njegova tema je zajemala dvojice aktualnih vprašanj: — gospodarsko-politični položaj Jugoslavije, — misli ob nedavnih hrvatskih dogodkih.

Obe temi sta bili izredno zanimivi in udeleženci seminarja so z velikim zanimanjem poslušali njegovo izvajanje. Po uvodnih mislih se je pričela dobra in koristna razprava v kateri se je opazilo, da tudi mladi spremljajo najnovejše politične in gospodarske dogodke v federaciji in v posameznih republikah.

Seminar je glede na zanimivost samih tem izredno uspel, medtem, ko pa z udeležbo ne smemo biti zadovoljni. Ostro moram obsoditi vse tiste mladinke in mladince v Železarni, ki so prejeli vabilo skupaj s programom seminarja pa se le-tega niso udeležili, niti se niso opravičili. Ideološki komisiji tudi predlagam, da ob drugem seminarju najde nov način obveščanja, kar naj bi zagotovilo večje zanimanje, predavanja pa naj bi se eventualno organizirala v samem podjetju.

MA delovnih organizacij jeseniške in radovljiške občine so tekmovali

V soboto, 11. t. m. so se srečali mladi iz delovnih organizacij: Plamen Kropa, Veriga Lesce, Elan Begunje in Železarnice. Po dogovoru so se to soboto pomerili v kegljanju na asfaltu in v namiznem tenisu. V namiznem tenisu sta sodelovali le ekipi Železarnice in Verige. Ostali iz nerazumljivih razlogov niso pripravili udeležbe. Tekmovali so le fantje.

V kegljanju na asfaltu so se pomerili fantje in dekleta. Vsi so že stari znanci, saj so se srečali že črtiti. Naši fantje so pokazali, da res nimajo resnega nasprotnika in so zmagali brez težav.

Tokrat niso tekmovali za prehodni pokal, vendar pa bodo takšna srečanja obnavljali. Mladinci iz Verige so obljubili, da se srečamo kmalu, da bi se pomerili v streljanju in šahu.

REZULTATI:

Kegljanje na asfaltu — fantje: 1. Železarna Jesenice 971, (Rijavec 205 kegljev, Kilar 202, Sotlar M. 196, Šolar 193, Smolej 175), 2. Elan Begunje 900 kegljev, 3. Veriga Lesce 801 keglj; Plamen Kropa ni prijavila ekipe.

Kegljanje na asfaltu — dekleta: 1. Železarna Jesenice 520 kegljev (Špehonja 194, Junež 169, Fabjan 156), 2. Plamen Kropa 412 kegljev, 3. Veriga Lesce 360 kegljev. Pri dekletih tokrat ni sodelovala ekipa Elana.

Namizni tenis — fantje: Železarna Jesenice : Veriga Lesce 5:0. Torej zmaga železarna Jesenice.

Organizator je dobro opravil svojo nalogo, čeprav je imel probleme pred samim pričetkom. Ekipa se namreč niso strinjale s sistemom tekmovanja in je moral organizator spremeniti propozicije tekmovanja. Vendar se je vse srečno končalo in na koncu so si obljubili kmalu navsilenje.

Razprava in zaključki odbora DIATI

(Nadalj. s 1. str.)

nadaljnem delu tudi upoštevali. Poseben poudarek bi bilo treba dati določilom o določanju višine odškodnin avtorjem tehničnih izboljšav.

4. Odbor tudi predlaga naj bi v prvem četrtletju prihodnjega leta DS Železarnice na svoji seji obravnaval problematiko s tega področja.

5. Odbor društva bo v mesecu januarju skupno z DIT organiziral predavanje o industrijski svojini in o problemih, ki zavirajo razvoj na področju tehničnih inovacij.

6. Članarino za leto 1971 bo

mo obračunali z decembrskim obračunom, za leto 1972 pa z januarjskim, to pa zaradi enostavnejšega obračuna na IBM — oddelku.

7. Občni zbor društva bo v februarju ali marcu prihodnjega leta.

V nadaljevanju seje smo govorili tudi o dejavnosti republiške zveze organizacij DIATI. Na seji je bilo podano poročilo o ustanavljanju biroja NOVUM. Predsednik je podal tudi kratko poročilo o dejavnosti sindikata industrije in rudarstva na področju tehničnih inovacij. Pri

Seja predsedstva TK ZMS železarnice

V torek, 21. decembra je predsednik TK ZMS Miro Ipavec sklical sejo predsedstva konference, na kateri so obravnavali predlog predračuna TK ZMS za leto 1972, in govorili o odnosih delovanja med občinsko in tovarniško konferenco ZM.

K prvi točki je sekretar TK ZM Ljubo Jasnič podal predlog predračuna in akcij TK ZMS Železarnice za leto 1972, ki je bil izdelan na sekretariatu skupno s predsedniki posameznih komisij. Predsedstvo je s predlogom soglašalo s pripombo, da se predračunu doda določena vsota sredstev namenjenih za medsebojna srečanja mladih z Jesenic in Koroške. Kot dopolnilo k društveni komisiji je predsedstvo bilo mnenja, da se mora zagotoviti športni komisiji denarna sredstva za nabavo športnih rekvizitov. Drugih pripomb glede predračuna ni bilo in ga je predsedstvo soglasno sprejelo (predlog predračuna bo objavljen v glasilu Železar).

Glede na to, da sta torkovi seji predsedstva prisostvovala tudi predsednik občinske konference ZM prof. Srečko Krč in sekretar Zlatko Vogrič, se je razvil živahen razgovor o delovanju TK ZM in občinske konference. Prisotni člani predsedstva so bili mnenja, da se morajo medsebojni odnosi krepiti, da obe konferenci najdeta skupni jezik delovanja tako na kulturnem, zabavnem, športnem in ideološkem področju. Predsedstvo je sprejelo tudi nekaj sklepov, ki naj bi pomagali pri krepitvi ustvarjalnega sodelovanja med mladinskim vodstvom občine in Železarnice.

Ob koncu so člani predsedstva reševali nekaj tekočih zadev in se dogovorili za obisk graničarjev v Gornjesavski dolini ob njihovem prazniku 22. decembru.

Lj

Stane Torkar

Samoupravni organi v preteklem tednu

20. seja odbora za plan in finance

Predsednik odbora za plan in finance inž. Janez Komel je sklical 20. sejo odbora v četrtek, 16. decembra 1971 in za dnevni red predlagal pregled sklepov zadnje seje odbora, mesečno poročilo direktorja za proizvodnjo o rezultatih proizvodnje v novembru, uspehe proizvodnje v I. dekadi decembra in reševanje tekočih zadev.

Pri obravnavanju sklepov prejšnje seje odbora so sprejeli predlog nabavnega oddelka in sklenili, da bo nova cena za zbiranje odpadnikov barvnih kovin v bodoče 0,70 din za kilogram, ker so merili, da je cena 1 din za kilogram, kolikor je predlagalo vodstvo delovne enote vzdrževanje, le nekoliko pretirano visoka.

S poročilom direktorja za proizvodnjo o uspehih minulega meseca so bili zadovoljni, saj je bil november po proizvodnji eden od treh najuspešnejših mesecev letošnjega leta. Posebej so poudarili, da je dober rezultat dosežen kljub tako velikim objektivnim težavam, kot je bilo pomanjkanje in redukcija električnega toka.

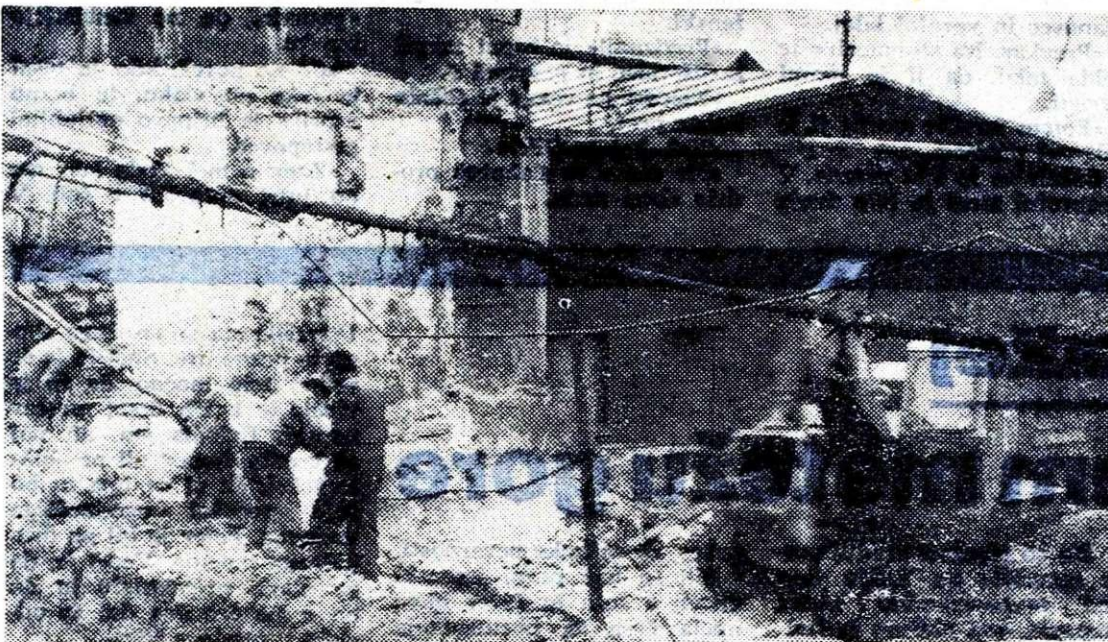
Ugodni rezultati so doseženi tudi v I. dekadi decembra. Z zadovoljstvom so ugotovili, da težave v posameznih obratih niso bistveno vplivale na zmanjšanje proizvodnje in izgleda, da bo tudi v decembru dosežen ugoden

količinski in finančni rezultat.

Obravnavali so predlog plana prostih sobot za naslednje leto in sklenili, da bodo

v naslednjem letu proste tele sobote:

1., 8. in 22. januarja,
12. in 19. februarja,
11., 18. in 25. marca,
8. in 22. aprila,
13., 20. in 27. maja,
10., 17. in 24. junija,
8., 22. in 29. julija,
12., 19. in 26. avgusta,
9., 16. in 23. septembra,
7., 21. in 28. oktobra,
18. novembra ter
9., 16. in 23. decembra.

Rušenje zadnjih metrov nekdanjih rak

3. seja komisije za proizvodnjo v valjarni Bela

V torek, 14. decembra, je bila v prostorih valjarne Bela 3. seja komisije za proizvodnjo pri svetu DE valjarne Bela.

Dalj časa so se zadržali pri pregledih sklepov druge seje in ugotovili, da 4., 5. in 6. sklep ostanejo še naprej v veljavi. Inž. Senčar je povedal, da podatki za mesec november kažejo, da doseženi rezultati kljub težavam in precejšnjim količinam hladnega vložka, ki ga imajo na zalogi, niso slabi. Tovariš Rabič je v razpravi dejal, da na blumingu delajo le z dvema paroma

valjev, kar kvarno vpliva na kakovost valjanja trakov.

Plan za december je visoko postavljen in je težko dosegljiv, kar še bolj velja za planirano proizvodnjo blumov in slabov. Nadalje ugotavljajo, da je položaj z naročili boljši. V kolikor v valjarni žice ne bodo imeli zastojev, bodo plan 9.400 ton tudi dosegli. Bolj težavno je v oddelku hladno oblikovanih profilov. V remontu imajo en stroj, ki ga bodo pozneje predstavili na Javornik, na ostalih dveh strojih pa so uvedli štiriizmensko obratovanje, zato so potrebne pogoste menjave, kar negativno vpliva na izpolnjevanje planskih nalog. Tako so imeli na stroju št. 3 38 menjav, na stroju št. 2 pa 24 menjav, vsaka menjava pa traja od štiri do osem ur. V profilnih valjarnah bodo plan v višini 2.509 ton izpolnili.

Ob koncu seje so sprejeli še štiri sklepe.

**Dopisujte
v Železarja**

Sestanki delovnih skupin

15. 12. — PLAVŽ — VELIKANJA — KAMNOLOM — V kamnolomu poškodb na delovnih mestih niso imeli, za kar zaslužijo priznanje vsi člani kolektiva. Zaščitna sredstva po normativu pripadajo posameznikom, medtem ko je treba bunde, dežne plašče in gumijaste škornje zamenjati, kadar so dotrajani.

S proizvodnjo tolčenca krijejo potrebe plavžev, rezervne količine pa pripravljajo za poznejši čas. Končno bodo le dobili ustrezna udarna kladiva za granulatore in čakajo le še na montažo rešetk. Žičnico bo treba popraviti, tako kot so zapisane pomanjkljivosti v knjigi ob rednih pregledih. To velja tudi za silose tolčenca in peska. Razpravljali so še o disciplini in medsebojnem sodelovanju, kadrovske službi pa so priporočili naj novospregletih delavcev ne premešča tako pogosto iz kamnoloma v druge obrate. Želijo tudi odgovor oziroma pojasnilo, kako je z beneficiranim delovnim stažem za nekatera delovna mesta.

20. 12. — PLAVŽ — JANCIC — KAMNOLOM — TREBEŽ — Člani delovne skupine so bili seznanjeni s poročilom službe za varstvo pri delu, kjer je med drugim ugotovljeno, da so nekatera zaščitna sredstva prehitro uničena zaradi malomarnega odnosa posameznih delavcev. Zato bo treba poostrižiti kontrolo. Vsi delavci, zaposleni pri proizvodnji dolomita se morajo prizadevati, da bo zaloga za potrebe martinarne čim večja. Nadalje ugotavljajo, da nekateri sodelavci na sestankih delovne skupine vse premalo sodelujejo v razpravi in zato pričakujejo bolj aktivno sodelovanje posameznih delavcev na sestankih. Ob koncu sestanka so obravnavali še nekatera vprašanja, ki se nanašajo na proizvodnjo o kamnolomu Trebež.

18. 12. — PLAVŽ — ZGONC — APNENICA — Razpravljali so o predlogu nove kvalitativne vsebine integracije slovenskih železarn. Pripomb ni bilo.

Po posameznih mesecih je bila prikazana proizvodnja apna. Letos apnenica ne bo dosegla letnega proizvodnega načrta. Vodja delovne skupine opozarja delavce, naj v prihodnje ne izostajajo od dela, ker s tem škodujejo skupnosti, pri osebnih dohodkih pa so oškodovani tudi sami. Z dobavo apnenice niso zadovoljni, ker dobivajo velike kose po drugi strani pa tudi precejšnje količine drobnega materiala. To vprašanje naj bi dokončno uredili v prihodnjem letu.

14. 12. — PLAVŽ — RAVNIKAR — RUDARNA — I. FAZA — Najprej je vodja delovne skupine posredoval poročilo za november. Pripomb niso imeli, vsi pa se zavedajo, da je delo peč odvisno tudi od dobrega vložka. Nato so govorili o pravilniku za zmanjšanje stožnin. Sleherni posameznik si bo moral prizadevati, da bo manj zastojev in da bodo vagoni izpraznjeni pred rokom. Govorili so še o medsebojnih odnosih in znova poudarili, da je potrebna medsebojna pomoč pri delu.

16. 12. — STRUGARNA VALJEV — SVETINA — STRUGARNA VALJARNA BELA — Najprej so dobili odgovore na vprašanja prejšnjega sestanka. Zračna zavesa na vhodnih vratih bo montirana prihodnje leto, odgovor pa je dobil tudi tovariš Kelbl glede posojila na račun individualne gradnje stanovanjskih hiš. Seznanjeni so bili tudi s stanjem obrata v oktobru in novembru. Produktivnost je bila za 2–3 % prekoračena, z ozirom na obveznost v akcijskem programu. Disciplina je nekoliko popustila in v manjši meri tudi kakovost izdelkov, zato bo treba poostrižiti kontrolo izdelkov. Vodja oddelka je posredoval pojasnilo glede montaže zračne zaves na vhodnih vratih. Pregledali so še poročilo o izvršnih investicijah. Tovariš Palovšnik opozarja na utesnjen prostor okrog obdelovalnih strojev in zato lahko pride do poškodb. Poiskati bo treba ustrezen prostor za

skladiščenje valjev. Vprašujejo tudi kdaj bo urejena višina osebnih dohodkov in smatrajo, da bi morali biti osebni dohodki v višini, ki pripada po kategorizacijskemu sestavu.

27. 11. — JEKLOVLEK — BIZJAK — ADJUSTAŽA — PREJŠNJA SKUPINA SUSTERSIC — Seznanjeni so bili s poročilom o poslovanju Železarne. Kritično so obravnavali vprašanje izmečka, medtem ko se glede plana za prihodnje leto v večji meri strinjajo z drugo varianto, predvsem zaradi drobnejšega asortimenta.

Sodelavke se pritožujejo zaradi neustreznega ogrevanja. Kritično je bilo ocenjeno vzdrževanje. Beseda je tekla tudi o tehnološki in delovni disciplini, in tudi o uporabi zaščitnih sredstev — o nošenju čelad.

14. 12. — VALJARNA ZICE — JUSTIN — JURČIC — Menijo, da bo plan za prihodnje leto dosegljiv, če bodo naprave v redu vzdrževane in če bo na voljo dovolj rezervnih delov, skratka izpolnjeni morajo biti vsi pogoji za izpolnjevanje proizvodnih nalog.

S količinsko proizvodnjo so bili v preteklem mesecu zadovoljni, kar pa ne velja za kvaliteto. Zato bodo tej problematiki v prihodnje posvetili večjo pozornost. So enotnega mnenja, da naj bo prvi januar dela prost dan, če pa bi že morali obratovati, potem naj bi obveznost opravili 31. decembra do 18. ure. Tako so delali tudi lani že po sistemu 4 + 1. Predlagajo tudi ustrezno spremembo pravilnika, ki naj bi omogočila, da bi tudi oni lahko praznovali ob državnih praznikih. Vprašujejo kaj je s klimatsko napravo na 20-tonskem žerjavu. Zavzemajo se za boljše vzdrževanje mejnih stikal za obračalne naprave na progi 450 Ø. Iz varnostnih razlogov bo treba napraviti ograjo na adjustirni rampi.

16. 12. — JAVORNIK I — BENEDIČIC — ADJUSTAŽA — Vodja delovne skupine je prebral informacijo obratovodstva o doseženih rezultatih v novembru ter o nalogah v decembru. Prisotni so bili seznanjeni tudi z informacijo delovne enote. Pripomb ni bilo. Razpravljali so še o delu, ki ga predvidevajo za prihodnje leto. Postavljenih je

(Nadaljevanje na 8. strani)

Segla je po večni kljuki, a vrata so se sama odprla; pred njo je obstal šef jese- niškega gestapa Clemens Du- schke, visok, temnolas gesta- povec, in se rahlo zdrznil, ka- kor da bi se prestrašil. Po- gledal je proti mestu, kjer bi moral biti stražar, a ga ni bilo. Šeie zdaj se je spomnil, kako nepreviden je bil, ko je stražo uporabil zadnje dni za aretacije; kak bandit ali ban- ditski pripadnik bi lahko brez težave prišel v gestapo in ga miniral.

Vera se je začudila sama sebi, kako mirna je bila po- stala.

»Dovolite, prosim,« je nem- ško nagovorila Druschkeja.

»Želite?« jo je prodorno po- gledal s sivimi očmi.

»Prišla sem zaradi sestre,« je rekla in povedala ime.

Druschke se je komaj vid- no namrdnil in pogledal na zapestno uro.

»Žal, nimam časa,« je rekel s komaj opazno posmehljivo vljudnostjo... »Pojdite h gos- podu Zwicku. Zadeva z vašo

sestro mi zaenkrat še ni zna- na. Oprostite!« se je poslovil, ne da bi čakal na njen po- zdrav, sedel v avtomobil in se odpeljal.

Vzpenjala se je po stopni- cah. Srečanje s Druschkejem jo je osvobodilo živčne na- petosti. Njen korak ni bil več nelagoden, postal je lahko- ten...

V čakalnici jo je ustavil gestapovec.

»Aretirani?« jo je vprašal. »Ne,« je rekla... »Z gos- podom Zwickom bi rada govorila...«

»Ne morete! Zaseden!« je rekel odločno.

Vera pa ni odnehala.

»Gospod Druschke me je poslal k njemu,« je rekla.

»Tako?« se je začudil ge- stapovec in vprašal kdaj.

»Pravkar. Na stopnicah,« je rekla tako, da ji je moral verjeti.

»Potem izvolite sesti!« ji je odkazal prostor.

Čakalnica je bila prazna. V nasprotni steni je bilo dvoje

Miha Klinar ČEŠNJE 9. ONSTRAN CESTE

vrat. Izza desnih se je slišalo nerazločno govorjenje. Posta- jalo je vse glasnejše, dokler ni nekdo zakričal:

»Priznaj, pa te izpustimo!« — Bil je Zwick.

»Ničesar ne vem, gospod,« je odgovarjal glas; ni mogla razločiti, ali je bil moški ali ženski.

»Priznaj!« je zopet zavpil zasliševalec in pogrknil r.

»Ničesar ne vem,« je slišala kakor prej.

»Veš, kaj je OF?!«

»Ne vem,« je slabotno pro- drlo skozi vrata.

»Ne veš?« je zasliševalec zvišal glas in bilo je slišati udarec.

»Av,« je zastokal glas.

»Ali zdaj veš? Si se spom- nil?« je kričal zasliševalec.

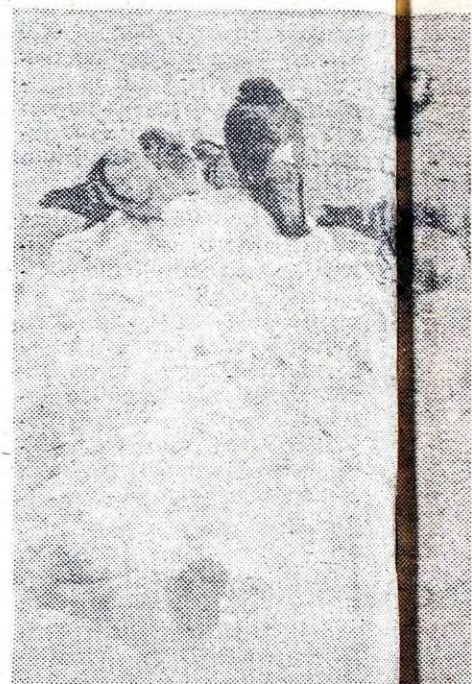
»Ne vem. Prvič sem slišal te črke od vas,« je zatrjeval glas; po glagolu je Vera spoznala, da ne zaslišujejo ženske.

»Če ne poveš, kdo je pisal te črke po vlaku, te bomo zaprli,« je hripavo obljubljal gestapovec.

»Zaprite me! Toda kdo me bo jutri opravičil v šoli. V

gimnazijo se vozim, v Be- ljak,« je rekel glas popolno- ma naivno, da se je Vera zbala, da bo gestapovec še bolj pobesnel.

Toda ne! Nenadoma so se odprla vrata. Gestapovec je

Družina, ki jo kljub mrazu ni mče raz

Anton Blažej

V snežnem metežu gore

Joža je bil star in izkušen planinec, saj je bil star tudi že petinšestdeset let. Rodil se je na veliki kmetiji visoko v koroških hribeh in je že kot deček vžljubil naravo. Ker je bilo v družini veliko otrok, so ga dali starši učiti za mi- zarja. Kot pomočnik je na- stopil službo in v njej tudi vseskozi ostal v večjem kra- ju na Gorenjskem v bližini veličastnih julijskih gorskih velikanov. Začel je hoditi v planine že v svoji mladosti in jim nato posvetil ves pro- sti čas svojega življenja. Pre- hodil je večkrat vse Julijce in so mu bile znane vse ste- ze. Pogosto so ga srečavali planinci vsega nasmejanega na počivališčih visoko v go- rah. Gore so mu bile tako drage, da je še na svoja stara leta, ko je bil že upokojen, rad zahajal med nje.

Ko so planinci gradili svo- je zavetišče na Rušju tam pod severovzhodno steno Stenarja, pod Križem in Dol- kovo špico, je bil Joža edini, ki je bil kot izvežban in prvo- vrsten mizar poklican in tudi voljan, da opravi vsa notra- nja dela v zavetišču, da bo čim prijetneje in pristrčneje. Šolske počitnice so se bližale koncu. Peter si je hotel pri- služiti še nekaj denarja za študij v mestu. Joža pa je rabil pri delu nekoga, da bi mu pomagal, zato mu je pla- ninsko društvo kar Petra do- delilo kot pomočnika. Pola- gala sta pod, oblačila stene z lesom, pritrjevala okna in vrata ter razbijala, da so od- mevali udarci sekire in klad- diva tja pod mogočne stene in se odbijali, da so še gam- si na paši privzdigovali gla- ve, prisluškovali in vihali

gobce, če ni kake nevarnosti.

Bili so lepi pozni jesenski dnevi, a Joža in Peter nista imela časa za občudovanje narave, ki sta jo oba tako ljubila. Tri dni sta pridno delala od ranega jutra do trde teme. Delo se je bližalo koncu, gore pa so pričakova- le vsak čas snežne odeje. Zadnji dan se je vreme na vse zgodaj sprevrglo. Dežju je kmalu sledil sneg in nasi- palo ga je kot za stavo.

Joža in Peter sta hitela, da bi dokončala delo in se vrnila čimprej domov! Četudi sta bila vajena gora, ju je le za- čelo skrbeti, kako se bosta vrnila v dolino. Za vsako ceno sta hotela delo zaključiti in sta bila tako zagnana, da niti opazila nista, da je nasu- lo snega že nad meter visoko. Z delom sta bila gotova, ura je kazala štiri popoldan.

Ustrašila sta se visokega sne- ga in pozne ure. Snežilo je še vedno zelo močno, da se je videlo le kakih deset metrov naprej. Ugibala sta, ali naj se vrneta domov ali ne. Joža je rekel, da si ne upa in bo raje počakal ugodnejšega vremena. Peter je bil pa dru- gačnega mnenja. Vedel je, da ga starši pričakujejo in da bo treba čez dva dni že od- riniti v mesto v šolo.

»Ob lepem vremenu bi pri- šel v dveh urah do Aljažve- ga doma v Vratih, danes pa bom hodil morda dobro uro več. V nižinah gotovo ni za- padlo dosti snega in bom lahko hitro stopil, tukaj ga pa lahko nasuje toliko, da se morda več dni ne bom mo- gel vrniti domov in bi potem mudil šolo. Jaz moram do- mov in upam, da bom še lahko prišel v dolino!« je re- kel Jožu.

»Peter, jaz bi ti svetoval, da rajši počakaš, morda se bo sneg le unesel in bova jutri ali pojutrišnjem šla skupaj domov. Pomisli, da se podajaš v nevarnost plazov in ker je že pozno, te bo kmalu zajela noč,« mu je prigovarjal Joža. Peter pa je pomislil na šolo, prevzel ga je občutek dolgočasia in ni imel več obstanka in vztrajal je, da se vrne domov. Upal je, da se bo že nekako prebil skozi nevarni snežni metež kljub temu, da se bliža noč. Zadel je na rame oprtnik in pogumno zagazil v globoki sneg. Joža mu je še voščil srečno pot in naročil, če se vreme ne zboljša in se ne bi kmalu vrnil, naj naroči pla- nincem, da ga pridejo iskat, ker si sam ne upa domov. Gledal je za Petrom, ko je gazil globoki sneg, v srcu pa se mu je naselila težka skrb za fanta.

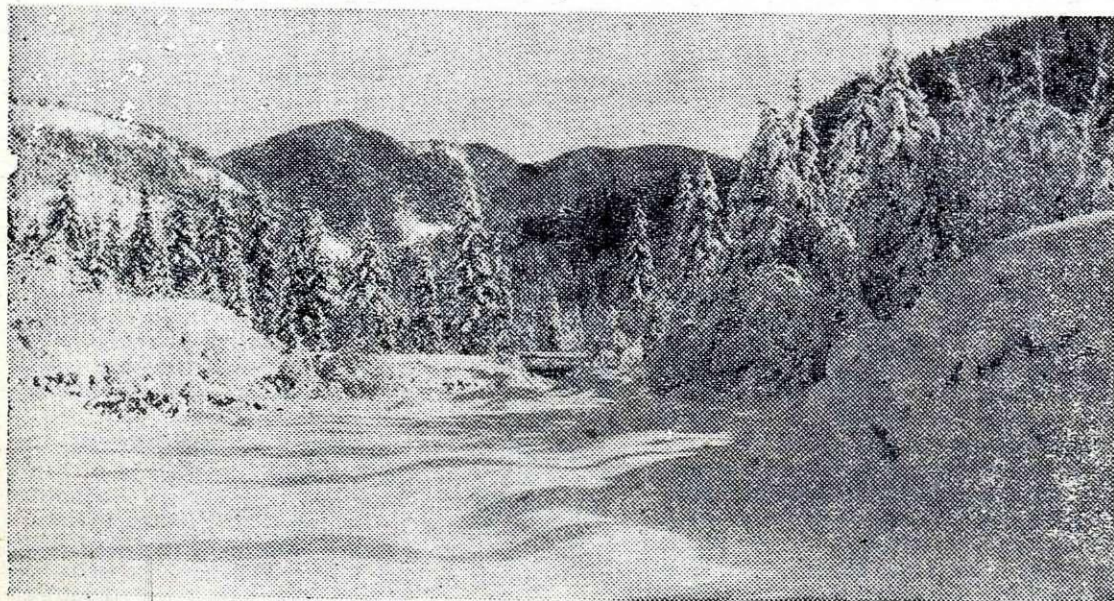
Peter je skušal hiteti, a sneg se mu je vdiral do pa- su in le nočasi je napredoval. Gazil ali pravzaprav vdiral se je v sneg že pol ure in se prerinil naprej le kakih štiri-

sto metrov. Zmračilo se je in paziti je moral, da ne bi zgrešil poti. Postajalo mu je vroče, pri srcu pa tesno. Bil je že precej utrujen in začel je dvomiti v svojo moč in če bo sploh vzdržal tak napor vso dolgo zasneženo pot, ki ga še čaka. Dokler je hodil skozi grupe in videl skalnate stene ob straneh, je vedel, da je na pravi poti. Ko pa se je gorski svet spremenil v str- mo padajočo planoto in se kamniti robovi odmaknili, je zgrešil stezo. Žašel je v ru- ševje, ki je bilo sicer pokrito s snegom, a se je zaradi sip- kega snega takoj znašel na dnu med gostim, skrivenče- nim vejevjem.

Poskušal je na desno in levo, a steze ni mogel najti. Obdajal ga je mrak, sneg je neusmiljeno padal, videl je le nekaj korakov okrog sebe in vse je bilo samo belo. Ho- ja med vejevjem je bila na- porna in sneg se mu je vsi- pal za vrat. Moči so mu pe- šale, počival je, a le za tre- nutek, da so se mu zasopla pljuča umirila. Dobro je ve- del, da si daljšega počitka ne sme privoščiti, da ne bi zaspal in zmrznil. Nikjer ni bilo nobenega mecesna, nobe- nega skalnatega pobočja, da bi se mogel orientirati. Pred njim, za njim in ob straneh pa so zamolklo grmeli plazovi s sten. Če me zajame plaz, sem izgubljen, je z grozo po- mislil. Ko bi vsaj nehalo sne-

dr...
fanti...
aki ps...
gizajo!
bi dor...
te se l...
se te j...
lačem,
kimi...
me in...
erschv...
lazi, da...
oli!«
ri se...
tako...
kakoj...
ga je...
mobe,
tisti...
zič op...
višji pr...

da bi...
Mavam...
motov...
ruja in...
Se je zač...
gl je ti...
se je, ...
up, da...
in os...
Zvo mo...
siti hit...
Za se mu...
reliji. Ko...
naol in...
koal iz...
ki je š...
sm prot...
otk ma...
dam, da...
boto se...
dori ni z...
sobili -...
Obala g...
me belir...
zeštete...
lovda se...
in ni r...
Ob bi s...
neče, ...
nešel v...
zm več...
dvo v i...
ga obup...
hita st...
sest. Ka...
ves moj...
kalm bo...
poviti t...
mo nap...
um mor...
Z je...
po ukem...
Strno s...

Sonce in sence se poigrava z brezmejno belino

drobnega petnajstlet-
ni fantiča za vrat.
kaki psi hodijo v nemško
guzijo! Nemčija jih šola!
laji domov in reci očetu,
nate še bolj pretepe, kakor
se te jaz,« je kričal nad
fačem, dokler ga ni s
kakimi brcami izbrcal iz
pne in iz predsobe.
erschwinde nach Hause!
Inazi, da te nekoč ne čomo
obiti!»

ri se je drobní fantič
z tako znan, a se ni mo-
glatakoj spomniti od kod.
Koga je izbrcal Zwick iz
predsobe, jo je prešinilo: ali
ni tisti fantič, ki ga je
zajčji opozorila, naj bo pre-
vijejši pri trosenju letakov?

Podoben mu je bil, popolno-
ma prepričana pa ni bila o
tem.

Ko je Zwick zaprl vrata
čakalnice, je Vera vstala.
Prej je ni zapazil, zato mu je
bilo zdajci nekoliko nerodno.
Vera je stopila k njemu, a
jo je prehitel gestapovec, ki
jo je prej sprejel v čakalnici.

»Gospodična pravi,« je po-
jasnjeval, »da jo je gospod
šef poslal k vam.«

»Tako?« se je začudil Zwick
in se obrnil k Veri: »In kaj
mi imate povedati?« je vpra-
šal in jo s kretnjo povabil
pred seboj v zasliševalnico.

»Izvolite!« je rekel in poka-
zal na stol, na katerem se je
lepil madež strjene krvi.

ni me razdružiti

je žil, da bi videl kje sem in
kot vam.

motovilil je iz gostega
ruska in prišel na planoto.
Sne je začel ponehavati. Za-
gled je tri macesne. Razve-
sel je, porodilo se mu je
upar, da se bo morda le
rešil ostal pri življenju.
Z močno voljo je gazil
snežni hitel proti drevesom.
Zdela se mu je, da so njegovi
rešili. Kobalil je po snegu
navol in pogosto padal ter
kot iz njega z močmi,
ki je še imel. Rinil je v
smi proti macesnom, kot
otrok materi v naročje, to-
dan dalje je hodil, tem
bolj se mu odmikali —
dok ni z grozo opazil, da
so bili — bil je le privid.
Obšla ga je zopet brez-
mebelina.

Z šestokrat je zelo obža-
lovala se je podal na pot
in ni raje ubogal Joža.
Obiši se nazaj, a saj je
nemče, ker bi zavetišča
ne bi več in tudi ne bi
zmogel več do tja. Začel je
dvig v rešitev, loteval se
ga bup. Misli so mu po-
hitile staršem, bratom in
sesti. Kako bodo sprejeli
ves moji smrti v gorah,
kak bo hudo. Ne smem
poviti take hude žalosti,
mo naprej, ne smem še
um moram se rešiti!

Z svoje sile in ril
po kem snegu naprej.
Strmo so gremeli plazovi

in mu večali grozo. Vsedel se
je v sneg, da bi se odpočil.
Zdelo se mu je, da je enak
puščavskemu potniku, ki vidi
samo brezmejno peščeno pu-
stinjo okrog sebe in ga vara
Fata Morgana.

Zopet je uzrl črne pike, ki
so se premikale. Morda so
reševalci in mu gredo napro-
ti, mu je šla prijetna misel
skozi glavo. Planil je pokonci
in začel klicati, klical je in
vpil ter poslušal, če se mu
bodo odzvali, a zastoj, od-
govora ni bilo. Zagnal se je
v sneg in skušal hiteti, a le
počasi je napredoval, upiral
je oči v črne pike, a namesto
da bi se večale so se manj-
šale in naenkrat izginile —
spet prevara!

Do smrti utrujen si je hotel
zapot odpočiti, a zaslišal
je za seboj močan šum, pla-
nil je prestrašen naprej in že
ga je pobral velik plaz pršne-
ga snega in ga z veliko brzi-
no in truščem treščil prek
stene v neznan prepad. Vse
se je odigralo s tako hitrico,
da ni imel niti časa pomisliti
na konec svojega življenja.

Zavedel se je šele pod ste-
no, ko se je plaz ustavil in
je bil v njem zasut. Krilil je
z rokami kot plavalec in se
poganjal na noge ter se sku-
šal rešiti. Pomanjkovalo mu
je zraka, pomolil je že glavo
iz snega, toda kot moka si-
pek sneg ga je zopet požrl
kot voda potapljaljočega.

(Nadalj. v prihodnji števil.)

Henrik — če je bil na takem pogrebu — je opa-
žal, da v petju teh mladincev sploh ni tistega borbe-
nega zanosa in maščevalnega duha, kakršen je vse-
lej vel iz nagrobnega govora kaknega političnega
strankinega veljaka. To je Henrik prišlo. Takrat
je spet začutil srce v prsih. Glava se mu je jasnila,
kajti odrival je temne misli v ozadje in prevzemale
so ga slutnje, vse svetle, ki so segale v bodočnost,
kjer naj bi ne bilo več takih sovražnih besed pri
pokopavanju nesmiselno nastalih mrtvakov.

Ko je Henrik čul spet in spet o krutih protiukre-
panjih nemške politične oblasti — samega sebe se
je kot prisiljenega vojaka štel med tiste trpine, ki so
z ogorčenostjo odklanjali to svinjarijo — kako so
zaradi enega nacističnega partijskega funkcionarja
pobili po več nedolžnih civilistov, katere so kratko-
malo nabrali iz bližnje okolice, kjer se je tisti napad
zgodil. Zdaj, ko je zvedel, da so take represalije tudi

Valentin Polanšek

ONKRAJ MOSTU

izvajali zaradi padlih vojakov, je bil Henrik ves pre-
paden. Posteljni сосед mu je svetoval, naj gre k
zdravniku, ker izgleda kot skozljani ječmen. Henrik
pa se je zamotaval in zamotaval v vse hujše duševne
vzle: Kakšna neumnost, če bi slučajno jaz padel —
in bi celo zaradi mene pobili nekaj drugih Slovanov.
Prekleta vojna! Pa saj to ni vojna! To je svinjska
morija! To so klavnice! ... Davno nihče več ne trobi
o tistih lažeh iz prvih let vojne, ki je baje potrebna
zato, da bo veliki narod 'Herrenvolk' dosegel dosti
življenjskega prostora, da se gre za kolonije in vedi
vrag za kakšen nemški naselitveni prostor! Zdaj, ko
je polomija očitna na vseh koncih nemških bojišč,
se mogotci širokoustijo o tistem 'Endkampf' in
nekem čudežnem orožju. Zdaj, ko porazi nimajo ne
konca ne kraja od ElAlameina, Stalingrada pa do
propada letalstva Göringove baharije in onemelih
podmornicah. Henrik je želel konec te noroglave
morije kot nešteti drugi vojaki, ki so to dajali na
znanje s tako ali tako opazko, hotel je konec temu
podlemu samopovelevanju in zverinstvu obolega
ideološkega zaslepljenstva. Zavedal pa se je, da bo
konec kmalu in da bo ta konec grozen kaos in ne-
odgovorna katastrofa za milijone takih, ki so križem
rok prikimali trinogu in vseeno, četudi prepričani
nasprotniki, sodelovali za ista kolesa, ki drviijo za
zmago ...

Ta zavest ga je presunila, da ga je ledeno zaskle-
lo v oprsu: In jaz? Ali nisem sokriv tega krvopre-
litja, ko nosim to uniformo, ki je prinesla mno-
žično smrt nad narode Evrope, ali nisem pomagatelj
nositeljev kljukastega križa, ki križa vso Evropo že
leta sem od Kirkinsa do severne Afrike, od atlans-
ke obale in francoskih vinogradov do ruskih stepi?

Henrik je spoznal, da mora narediti temu takoj
konec. Podzavestno pa je čutil tudi, da se mu kopi-
čijo neznanke, kako uresničiti tak korak. Nikjer še
ni bil slišal, da bi kdo od tukajšnjih vojakov dezer-
tiral ... in jo popihal k partizanom. Kje naj bi
navezal stike? Ko je vse tako zamotano, tako skriv-
nostno, tako čudno, tako ...

V majhnem parku med kinom in zavodom nem-
ških učiteljskihnikov je sedel Henrik na klopi in me-
žikal v vrgredno sonce, ko se mu približa prileten
moški. Beseda sproži besedo in kar na mah izve,
da je stavec iz daljnega Hamburga in da je profesor
na učiteljski. Kako, da od tako daleč pride tu sem?
Eh, kaj, povelje je povelje ... in povelje je menda
zato, da se izvede, kajne? Pri tem pa je stavec pro-
dorno pogledal Henriku v oči, nato pa je pomežiknil,
kakor, da je povedal bolj tvegano šalo, ki ni zmeraj
na mestu. Ker pa se je mladi človek le nekako za-
upljivo nasmešnil, je stavec prisled in se izpovedal:
»Goebbelsova totalna vojna je ukinila tudi moj po-
koj ... in hajd spet v službo in sicer 'in das süd-
lichste Reichsgebiet'.« — Spet je stari profesor šega-
vo gledal mladega vojaka, nato pa se je zasmejal,
kakor da je oni vendarle razumel njegovo šalo. Pa
že spet nadaljuje vsebolj zaupno pripovedovati o
svojem sinočišnjem doživljanju. Stanoval je zunaj
ob Savi, na oni strani tržiškega mostu.

»In pomislite, pa so prišli!«

Henrik se šele zdaj dokončno izmota iz svojega
brezkončnega ugibanja in ctepanja lastnih nevese-
lih misli.

»Kdo je prišel?«

»Oni ... iz gozdov!«

Henrik pogleda predirljivo starca: Ali me skušaš?
Kdo te je poslal, da prav meni pripoveduješ stvari,
ki ... Ne, iz takih dobrohotnih oči ne more sevati
zlobna človekova notranjost. Je pač star in doživlja
svet krog sebe s svojo starčevsko razsodnostjo.
Pravzaprav šele nekako laže živi v tem peklenskem
času!

Ko je Henrik prepričan o tem, da stari profesor
še v sanjah ne verjame v nemško zmago, se še on
spotakne nad letakom, ki prikazuje tisto moško po-
šast z napisom 'Pst, Feind hört mit!'

Vojak je kot zgubljen otrok, ki najde v tujem
človeku velikega prijatelja in ga posluša z nemalim
začudenjem.

»Ker je nastal tak nenaden hrušč doli na dvori-
šču, sem dejal soprogi, kaj rečeš, ali se naj pozani-
mam, kaj se spodaj dogaja? Komaj to spregovorim,
se že zaslišijo trdi koraki po stopnicah gor proti

najinemu stanovanju in takoj glasno potrka na na-
jina vrata. 'Prosim odprite!' veli neki odločen glas.
Hitro prižgem luč in pogledam, če so okenske zave-
se v redu ...

Henrik ne vzdrži več in prekine profesorja:

»Ste mislili, da pridejo banditi? ...«

»Ne smeja jih tako imenovati! — No, pa dalje,
poslušajte: Ko odprem vrata, stojita pred mano dva
uniformirana fanta, vljudno pozdravita in vstopita.
Vsak pa je imel brzostrelko pri sebi. Vprašam, kaj
naj pomeni ta ponočni obisk in sploh pri tako
starih ljudeh kot sva midva z Valburgo. Pa mi po-
vesta — celo v tekoči nemščini — da so slovenska
vojska, da se borijo za svobodo svojega naroda pa
ne vem, kaj vse sta mi začela pripovedovati, vsega
tudi nisem razumel. Da, da, to sta tudi rekla, da
bodo pregnali nacifašiste iz slovenske zemlje, ki
hočejo slovenski narod poteptati ... Vama pa, ki
sta stara in betežna bi pa priporočali, da jo čimprej
poberete domov, zakaj obračun bo na naši zemlji
s sovražnikom zelo resen ... Moja žena je pozneje
trdila, da sem jima kar sam izročil mojo majhno
pištolo, katero sem imel shranjeno v nočni omarici.
Baje sem hotel še enega od fantov potrpljati po
ramah. Pa jaz tega ne vem točno. Nemalo sem bil
razburjen. Se razume. Kaj bi vi v takem primeru?
Ja seveda, vojak ima svojo vojaško dolžnost in iz-
vežbanost. Samo nas pa niso nikdar poučevali, kako
je treba nastopati proti partizanom, hahaha!«

Vojak Henrik se za trenutek spet ne znajde:

Kaj je temu hamburškemu starcu? Ali se mu
blede ali pa je ...?

A po nekaj dneh sta Henrik in profesor dobra
prijatelja. Če jima le čas pripušča, se sprehajata po
mestu ali pa sedita v hotelu. Imata še mnogo drugih
pogovorov. Kako tudi ne, ko je bil eden visokošolec,
drugi pa izkušen srednješolski profesor. Drug dru-
gemu postaneta opora v tem norem času, ki je za-
strupljen od pošastnega sovraštva.

Napovedali so nogometno tekmo. Šele na šport-
nem igrišču je Henrik zvedel, da se bodo pomerili
civilisti z neko vojaško edinico. Zato je s še večjim
veseljem sledil poteku igre.

— Kakšni civilisti? Kje bi se naj še našli doma-
čini, da bi zdaj v tem prenapetem času igrali
nogomet? Gotovo si bo strankina oblast privoščila
ponovno potegavščino na račun 'starega german-
skega naselitvenega prostora'? si je dejal. Ko pa
je opazil in čul, da si nogometaši med seboj spod-
bujajo kar v slovenskem jeziku, se ga je polastil
čuden nemir, ki se je preoblikoval v užitek posebne
vrste. Videl je, da vojaki niso kos donaćinom.
Kako tudi? Niso igrali s tako vnemo kot Kranjčani.
Na domačinih je opazil tako odločnost in mla-
dostno silo, da je večkrat zaploskal. Niti opazil ni,
da je to storil sam. Marsikak civilist, ki je stal na
robu igrišča kot gledalec, ga je pogledal z velikimi
belimi očmi. Iz nekaterih pogledov je zasijalo ko-
maj obdržano navdušenje, iz drugih pa ošabno
nerazumevanje. Slednji so bili gestapovci in njihovi
pomagači, katere so vojaki prezirali kot pitovnike
iz etape.

Izid nogometnega srečanja je bil porazen.

Henrik pa se ni sramoval, ko so tudi njega
doleteli ponižujoči in školoželjni pogledi zmago-
valcev.

Še na mnoga leta

Kakor vsako leto, je tudi letos sindikalni odbor profilnih valjarn organiziral poslovilni večer za vse upokojene v tem letu. Za praznik republike smo se odpeljali v Zgornjo Belo pri Preddvoru, kjer so nam v gostilni Bizjak pripravili vse potrebno. Poleg okusne in izdatne malice smo imeli na voljo še dvostezno avtomatsko kegljišče, kjer so tudi žene preizkusile kako se tej reči streže.

Po nagovoru predsednika in obratovodje je vsak upokojenec prejel spominsko diplomo, srečanje pa je zabeležil tudi fotograf. Dobra kapljica in harmonikar Tonček sta pripomogla, da je bila noč prekratka. Ob takem vzdušju človek kar pozabi na leta in se preda poskočnemu ritmu.

Profilne valjarne usihajo, čeprav zaenkrat še ni mogoče napovedati njihovega konca, je le-ta že zasidran v mišljenju ljudi. Naprave na katerih so ti ljudje pustili energijo svojega življenja so le še delno izkoriščene, nekaj pa je že pretopljenih. Delo v teh valjarnah je bilo vsekozi težko, še posebno pa v povojnih letih, ko je jekla vsepovsod primanjkovalo. Delalo se je vse nedelje na tri izmene, poleg tega pa prva povojna leta še vsak mesec eno nedeljo zastoj, za obnovo domovine. Prav je, da se stara neustrezna tehnologija zamenja z novo, kjer z več znanja in manj znoja več pridobiš. Pa vseeno človeku,

ki je na teh starih napravah skozi vsa svoja koristna leta služil svoj kruh v znoju in trpljenju, ni vseeno. Ni lahko izkoreniniti svoje navade pa čeprav niso prijetne. Tem našim veteranom so takšne misli prisotne, imajo občutek krivde, kot da se z napravami vred morajo umakniti novemu, boljšemu. Čeprav dobro vedo, da so prav oni na teh starih ubijajočih agregatih ustvarili tisto novo ter tako svojim otrokom odrezali lepši kos kruha. ZA

Opravljen delo so pozitivno ocenili

V torek, 21. decembra ob 16. uri je bila peta seja tovarniškega odbora osnovne organizacije sindikata Železarne. Dnevni red je obsegal tri točke.

Poročilo predsednika tov. Kobentarja o delu predsedstva in komisij pri TO OO sindikata Železarne, so na seji pozitivno ocenili. Ugotovili so, da je ena tretjina mandatne dobe že potekla, v tem času pa je delo TO OO sindikata Železarne, predsed-

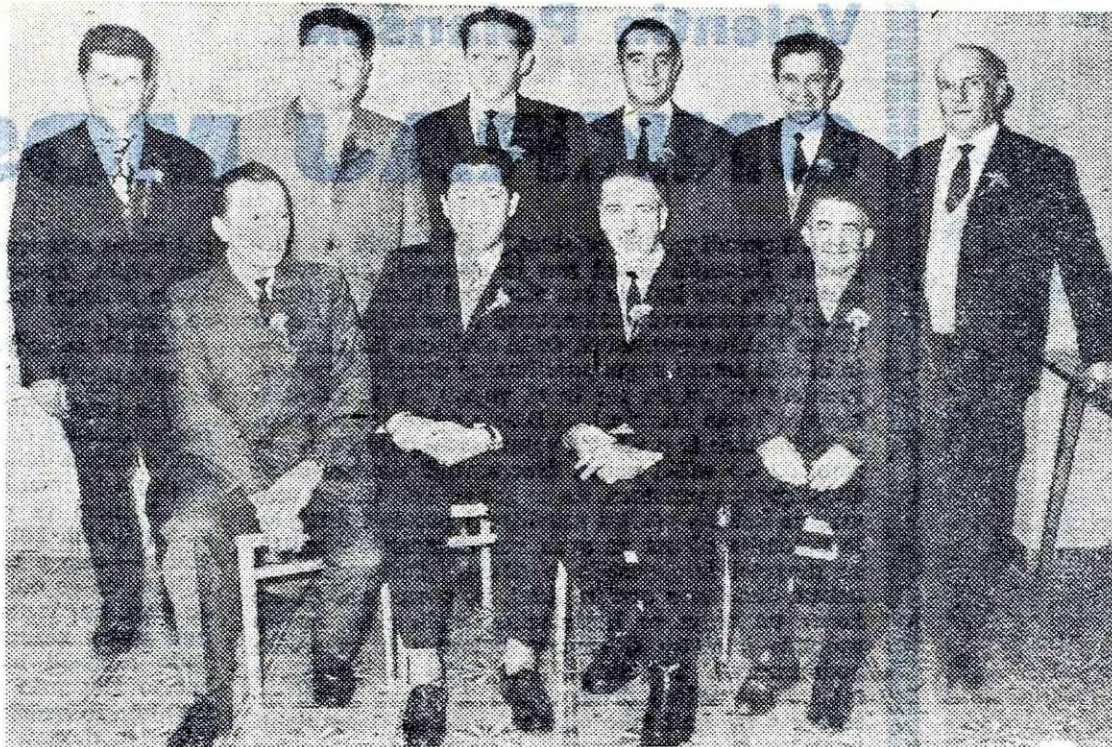
stva in komisij potekalo po predvidenem načrtu. Nato so kritično ocenili delo koordinacijskega odbora pri ZPSZ. Ustrezno pojasnilo je navzočim posredoval predsednik tovariš Kobentar.

V nadaljevanju se je tovarniški odbor osnovne organizacije sindikata Železarne predlagal, da naj komunalni zavod za socialno zavarovanje Slovenije na Jesenicah ustanovi podružnico, kot je bila že pred leti, tako da

bi precej del opravili na Jesenicah. Druga zahteva je bila, da naj bi delovni invalidi, prejemali invalidnino v tovarni. Člani TO OO sindikata Železarne so nato sprejeli sklep, da je treba v prihodnjem letu vnesti v program širšo razpravo o beneficiranem delovnem stažu. Pri tej razpravi naj bi sodelovali vsi člani TO OO sindikata Železarne.

V drugi točki dnevnega reda je direktor finančno računovodskega sektorja tov. Mitja Medveščak posredoval informacijo o novi kvalitetni vsebini integracije v ZPSZ. Njegova informacija je bila zelo razumljiva. Člani TO OO sindikata Železarne so predlog sprejeli in tak korak v nadaljni integraciji tudi podpirajo. V bližnji prihodnosti naj bi o tej problematiki organizirali širšo razpravo tudi na sestankih delovnih skupin. Vodstveni kader v Železarni naj bi upošteval tudi razne druge oblike informiranja z ramenom, da bi članom kolektiva na kar najbolj razumljiv in enostaven način obrazložili nadaljni korak v integraciji slovenskih železarn.

Ob koncu seje so sprejeli poročilo o izvršitvi proračuna TO OO sindikata Železarne za devet mesecev in potrdili predračun za leto 1972.

Letošnji upokojeni iz valjarne profilov na poslovnem večeru na Zgornji Beli pri Preddvoru.

Sestanki delovnih skupin

(Nadaljevanje s 5. strani)

bilo nekaj vprašanj, na katera pa so dobili odgovore.

10. 12. — JAVORNIK I — ZUPAN — ADJUSTA — K zapisniku in posredovani informaciji niso imeli bistvenih pripomb. Delovna skupina je bila seznanjena s potekom in stališči konference ZKS ter III. kongresa sindikata za rudarstvo in industrijo. Dobili so tudi ustrezno informacijo o pravicah v pogledu delovne zaščite. Tovariš Knafelj je posredoval poročilo o delu sveta DE in menil, da naj bi delovne skupine v Javorniku I bile tudi v prihodnje tako uspešne kot letos. Nadalje je bilo postavljeno tudi vprašanje zaščite strojev v zimskih mesecih.

9. 12. — JAVORNIK I — UDIR — ČISTILNICA — Posredovana je bila informacija obratovodstva ter problematika DE valjarne Bela za oktober. Dano je bilo tudi pojasnilo k zapisniku seje sveta DE valjarne Bela. Obravnavali so poškodbo sodelavca Šatroviča. Dobili so tudi ustrezno pojasnilo glede norm na CM stroju ter pri rafama strojih. Poudarjeno je bilo, da mora biti vsak material dobro obrušen in pregledan. Govorili so še o tehnološki in delovni disciplini. Omenili so primer tovariša Džananoviča. Sodelavca Legat in Albijani se ne strinjata z oceno delovnega mesta. Četrta skupina je za delovno mesto čistilec gredic po mnenju tovariša Legata prenizka in bi morali imeti vsaj peto skupino.

13. 12. — JAVORNIK I — BRIŠAR — TEHTNICA — K informaciji obratovodstva niso imeli pripomb. Prav tako so bili seznanjeni z rezultati devetmesečnega poslovanja v Železarni s poudarkom, da finančno stanje ni najbolj rožnato.

16. 12. — HVŽ — JANSŠA — POCINKOVALNICA — Dobili so odgovore na vprašanja postavljena na prejšnjem sestanku. Plan v novembru je bil dosežen z 99,07 %. V enajstih mesecih so izdelali 53.534 ton žice, tako da bi ob zelo dobri proizvodnji lahko dosegli tudi 59.000 ton letne proizvodnje. Da plan v novembru ni bil dosežen, je treba iskati vzroke v veliki bolezenski odsotnosti, ki je bila večja kot 10 %, v posameznih primerih pa tudi do 13 %. Zato so izgubili okrog 300 ton proizvodnje. Posredovani so bili tudi podatki za december, ko naj bi proizvedli 5.275 ton. Ob koncu sestanka so bili posredovani še podatki o nagrajevanju.

16. 12. — STROJNE DELAVNICE — ŠILAR — GARTNER — KONSTRUKCIJSKA DELAVNICA — Prebrano je bilo poročilo obratovodstva za mesec november, ki kritično obravnava pomanjkanje delavcev v strojnih delavnicah. Še bolj kritično stanje pa je v konstrukcijski delavnici, saj po normativu manjka 35 % delavcev. Imajo velike težave, zdaj bi zadovoljili potrebe proizvodnih obratov. Kljub temu pa so povečali indeks od 140 v oktobru na 156 v novembru. So nezadovoljni zaradi zmanjšanja dosežene enote proizvoda od 31 % na 24 % in zahtevajo na prihodnjem sestanku ustrezno pojasnilo. Vodja konstrukcijske delavnice tovariš Ažman je povedal, da je ukrepal zato, da bi dobili nekaj VK ključavničarjev, vendar uspeha ni bilo. Dobili naj bi le tri priučene delavce iz mladinske brigade. Tudi stroji in orodje je močno izrabljeno. Dobiti bi morali vsaj še dva varilna agregata, en prenosni sekator za avtogensko rezanje in en smirkov rezalni stroj za rezanje profilnega železa. Težave imajo z dobavo ostalega materiala, varilci pa so predlagali nabavo

dveh usnjenih oblek za delo v ceveh in tlačnih posodah. Stroji morajo biti bolj oskrbovani, prezračevanje bo v prihodnje boljše, ko bodo vgradili vetrila na strehi konstrukcijske delavnice. Malico naj bi v prihodnje imeli na dopoldanski izmeni od 9.15 do 9.45.

10. 12. — STROJNO VZDRŽEVANJE — CERKOVNIK — STROJNO VZDRŽEVANJE HVŽ — Vodja vzdrževanja tovariš Kavčič je obrazložil probleme, ki so nastali zaradi obnove konti žarilne peči I. v žarilnici. Zato so preložili planirani remont žičarskega stroja Kratos in nekaj manjših del. Na sestanku so tudi analizirali mehanske zastoje v novembru s pripombo, da bi z bolj vestnim in požrtvovalnim delom lahko še zmanjšali odstotek zastojev. Vodja delovne skupine je obravnaval nekatera vprašanja, ki se nanašajo na disciplino v delavnici. Vodju vzdrževanja so znova naročili, da stvari uredi z vsemi, ki so zaposleni v delavnici vzdrževanja. Tako ne bi bilo več nepotrebnih izgovorov. Delavnico je treba urediti do konca leta, pričeli pa so tudi z urejanjem skladišča. Sodelavec Gašperin je dobil ustrezen odgovor na vprašanje v zvezi z nagrajevanjem.

15. 12. — TKR — KURNER — RO — Ob pregledu izpolnjevanja sklepov prejšnjega sestanka so ugotovili, da od ustrezne službe še niso dobili odgovora na vprašanja, zakaj sta bila RO in OTK priključena upravnim službam.

Prisotni so bili informirani z odgovorom sektorja za ekonomiko podjetja na pritožbo vodstva TKR in RO zaradi zaostajanja osebnih dohodkov na RO za trendom OD v Železarni. Z odgovorom pristojni niso bili zadovoljni in so zahtevali dodatna pojasnila, ki pa jih vodja oddelka ni posredoval, ker mu niso znani nekateri podatki. Inž. Arh je postavil naslednje vprašanje, na katero naj odgovori ustrezna služba: Kdaj in za koliko se korigirajo ceniki v odnosu na indeks za regulacijo osebnih dohodkov? Kakšen je sistem izračunavanja indeksov OD RO in katere elemente vsebuje izračun in še vprašanje kako se izračunavajo osebni dohodki za RO?

Dve pridobitvi za turizem

V soboto, 18. decembra je zimsko športni center Kranjska gora pridobil dva pomembna turistična objekta. Hotelsko podjetje Gorenjka je najprej izročilo prometu novo vlečnico — sedežnico v Podkorenu, dolgo 1250 metrov, katere zmožljivost je v eni uri prepeljati 600 smučarjev in turistov. Istočasno je področje Vitranca pridobilo nova smučišča, katera bodo urejena za vse kategorije smučarjev. Žičnico je svojemu namenu izročil predsednik Skupščine občine Jesenice France Žvan, ki je ob tem dejal, da je nova sedežnica pomembna pridobitev za dokončno ureditev sistema od Martuljka do Planice pa celo naprej do tromeje, kjer bomo naša smučišča v perspektivi povezali z žični-

cam in smučišči na avstrijski in italijanski strani.

Številni gostje, predstavniki družbeno političnih in delovnih organizacij, predvsem pa raznih turističnih predstavništev, so se zatem zbrali v Kranjski gori ob otvoritvi novega hotela, hotela A kategorije LARIX, kar prevedeno iz latinščine pomeni drevo mecesen. O gradnji je govoril direktor podjetja Mirko Ramuš, ki je poudaril, da je hotel pravzaprav rezultat ustanovljenega konzorcija za izgradnjo turistične Kranjske gore. S pomočjo kreditov v skupni vsoti 33.971.000, so 28. 7. 1970 začeli izgradnjo hotela, v katerem je 240 ležišč in 40 pomožnih ležišč. 150 ležišč pa bodo pridobili v prihodnjem letu z dograditvijo Garni hotela v neposredni bližini. Objekt bi moral biti dograjen do konca oktobra letos, tako da je pravzaprav prekoračitev minimalna. V njem so poleg vseh potrebnih restavracijskih in drugih prostorov tudi avtomatšho kegljišče, predvidoma v januarju pa bodo uredili tudi sauno in

bazen. Hotel je zgrajen po načrtu beograjskega Projekta in inž. arh. Branka Boma.

Kolektiv hotelskega podjetja Gorenjka, ki je v letu 1951 začel v skromnih razmerah, je v lanskem letu zabeležil že 63.525 nočitev domačih in tujih gostov. Z dograditvijo Garni hotela bodo skoraj podvojili svoje zmogljivosti, imeli pa bodo tudi približno za tretjino več sodelavcev. Kolektiv se zaveda, da bo treba tudi še v naslednjih letih vlagati v objekte za razvoj turizma v Kranjski gori in na Jesenicah, predvsem menijo, da bo treba sedaj poskrbeti še za nove žičnice in nova smučišča ter nekatere druge objekte.

Kolektivu hotelskega podjetja Gorenjka je ob 20-letnici čestital tudi član IS Slovenije in predsednik odbora za turizem inž. Franc Razdevšek. Poudaril je pomen novega hotela za novi izgled turističnega centra Kranjske gore in nato hotel izročil svojemu namenu, saj so že naslednji dan prišli prvi tuji turisti.

Krajevni praznik Dovje - Mojstrana

Pretekli teden so občani Dovja in Mojstrane praznovali krajevni praznik in 30-letnico vstaje. 16. decembra 1941 so se v tem delu Gornjesavske doline uprli okupatorju in množično odšli v partizane.

Osrednja proslava v počastitev krajevnega praznika je bila v soboto, 18. decembra. Popoldan je bila pred spomenikom padlih borcev NOB žalna komemoracija, na kateri so sodelovali pripadniki JLA, recitatorji osnovne šole in pevski zbor. Zvečer je bila proslava v kulturnem domu na Dovjem. Slavnostni govor je imel predsednik krajevnega skupnosti Pavel Krznarič. V kulturnem programu je nastopil mešani pevski zbor Jesenice, pod vodstvom prof. Škoberneta in oktet delavskega prosvetnega društva iz Zabreznice. Podelili so tudi knjižne nagrade učencem osnovne šole, ki so najboljše napisali spis na temo: borci pripovedujejo. Prvo nagrado je prejela Egidija Košir iz Mojstrane. Po proslavi je bil tovariški večer s preživelimi borci v hotelu Triglav.

Mladinski aktiv Dovje — Mojstrana — Belca je za krajevni praznik pripravil šahovski turnir, na katerem so sodelovale štiri ekipe, in sicer: osnovna šola, pripadniki JLA, Mojstrana in Belca. Prvo mesto so osvojili pripadniki JLA s karavle na Belci.

V nedeljo dopoldan pa je bilo še tekmovalno v streljanju z zračno puško, ki ga je pripravila strelska skupina Janez Mrak.

JANKO RABIC

O davku od stavb za leto 1971

V torek, 21. decembra je bila redna seja sveta za družbeni plan pri skupščini občine Jesenice. Kot je nujno ob zaključku poslovnega leta, so tudi to pot podaljšali veljavnost letne osnove in višine letnega zneska davka od stavb. V odloku piše, da se veljavnost letnih osnov in višine odmerjenih letnih zneskov davka od stavb, kot so bili določeni za leto 1970, podaljša tudi za leto 1971, ter da zavezancem ni treba vlagati napovedi za odmero davka od stavb za leto 1971, če ni sprememb v dohodku. Prijava pa morajo opraviti vsi tisti, ki take prijave do sedaj še niso imeli.

letih, da bodo proračunske Nadalje so člani sveta določili, podobno kot v prejšnjih

potrebe občine Jesenice v prvem tromesečju 1972 financirali do višine 25 odstotkov potrošnje letošnjega proračuna. Regulativi, ki bodo določali dohodek proračuna občine, bodo znani šele po novem letu, šele potem pa bodo lahko tudi predvideli dohodek in izdatke. Poleg tega so sprostili tudi zadržano petodstotno proračunsko potrošnjo.

Na seji so se menili tudi o odloku o sodnih in občinskih taksah. Zvezni odlok bo prenehal veljati, v prihodnjih dneh pa bo sprejet republiški odlok, na podlagi katerega bomo tudi v občini lahko uveljavili obveznosti na tem področju. Na seji so razpravljali še o nekaterih prošnjah.

T. L.

»Katarina dovoljeno je ljubiti« je avanturistični film francosko-nemške in italijanske koprodukcije. Film je te dni na sporedu v naših kino dvoranah

FILM • FILM • FILM • FILM • FILM

STOP ZA MORILCA!

Stop za morilca — stop za slabe kriminalke. Nekako tako bi namreč ta naslov lahko razširili. Torej, Stop za morilca in neprepričljiva francoska kriminalka, »oplemenitena« z nekaj italijanskimi ustvarjalci.

Vsebinsko bi bila približno taka: nek sadistični fotograf najame fotomodel — lepo mlado dekle — in jo fotografira v najrazličnejših položajih v verigah. Dekle je kmalu spoznalo, kam pes taco moli in je še pravočasno ukradla film. Na poti iz ateljeja jo v svoj športni avto povabi mlad fant, glavni junak filma. V zdolgočasni civilizaciji se nikakor ne more znajti in se preda alkoholu in ženskam. Da bi ga od tega vsaj malo oddaljili, se premožni starši odločijo za vzgojitelja — zdravnika. No, vrnimo se k dekletu. Fant jo je komaj spoznal, se vanjo zaljubil, naslednji dan pa so jo našli mrtvo. Časopisi so pisali, da gre za samomor, a nadvse pametna fanta (glavni junak in vzgojitelj) takoj ugotovi, da gre za umor. Seveda osumita sadističnega, plavalasca — fotografa. Po čudnih poteh sta ga končno našla v nekem ateljeju na robu mesta. Da bi bila kriminalka popolna, so v film vključili še razburljivo dirko z avtomobili. Fant je podil fotografa, dokler le-ta ni končno zapeljal z mostu in padel v globino. Seveda je sledila še čudovita pirotehniška eksplozija.

No, pa smo tam, pri kopiranju kriminala »à la James Bond«, namreč. Saj na začetku je bilo vse skupaj še znosno za gledalce, potem pa — saj pravim — nič. Popolnoma nič. Kaj takega bi lahko videli tudi v Jamesu Bondu, ali pa še več. Režiser — zanič! (še imena mu ne vem), igralci — no ja, samo Renaud Verley) ki ste ga morda videli v televizijskem Odiseju, ko je igral njegovega sina Telemaha) je bil znošen. Glasba je bila tudi znosna, kamera zanič, vse skupaj pa precej slabo.

Ce ne verjamete, da gre za film, narejenem po vzoru Jamesa Bonda, pa si ga oglejte (Bonda namreč). Prav zdaj nastopa v »pretresljivo napetem« filmu.

SAMO DVAKRAT ŽIVIS

Vseeno bi bilo, če Bond ne bi nikoli živel. Bi bil vsaj preje ocenjeni film originalen. Tako pa — saj o Bondu veste vse. Gledali ste »Goldfinger«, pa »Dr. No«, pa si oglejte še »Samo dvakrat živi«. Če imate Bonda radi, vam ne bo žal, če pa ne (če imate kaj dobrega okusa, se odločite za drugo verzijo), vam ga pa odsvetujem. Vse, kar je v filmu dobrega, je pesem »You only live twice«, ki jo poje Nancy Sinatra. A pametneje storite, da si kupite ploščo s to pesmijo.

Torej dva filma, po tematiki zelo sorodna, po kvaliteti skoraj enaka (torej oba zanič), za nezahtevne gledalce pa »fomozna«.

Igor Škrli

Invalidi so tekmovali

V nedeljo, 19. decembra so se srečali invalidi, člani društva telesnih invalidov iz Jesenic in Kranja z namenom, da se pomerijo v šahu in kegljanju na asfaltu.

Vsi nastopajoči, njihovi spremljevalci in gostje so se zbrali v šahovskem domu, kjer jih je sprejel in pozdravil predsednik društva telesnih invalidov Gorenjske Rudi Makra, ki je naglasil, da je to srečanje, čeprav že drugo, šele začetek širšega sodelovanja invalidov oziroma podružnic društva telesnih invalidov. Prvič so se invalidi srečali v Kranju, kjer so v domu Borec jeseniški in kranjski invalidi odigrali prijateljski šahovski turnir.

To pot so bili gostitelji domačini — Jeseničani, ki so predvsem s prizadevnostjo svojega predsednika Rudija Makra srečanje dobro organizirali, tako, da je športno srečanje obeh podružnic nemoteno potekalo.

Šahisti so se spoprijeli na dvanajstih deskah. Zmagali so gostje iz Kranja, ki so premočno premagali domačo ekipo z rezultatom 10½ : 1½. Večina nastopajočih šahistov iz Kranja igra v tekmovalni ekipi Kranja. Nastopil pa je tudi prvak Gorenjske tovariš Rukovec. Proti tako močni ekipi, domači šahisti-invalidi

gotovo niso imeli veliko možnosti. Dosegli pa so častno točko, kar kaže na prizadevnost in borbenost domače šahovske ekipe.

Tudi kegljanje na asfaltu ni prineslo naši ekipi željene točke. Kranjčani so zmagali z 2724 kegljev, Jeseničani pa so dosegli 2446 kegljev.

Tekmovalno vzdušje je bilo vseskozi borbeno. Na tovariško, kar se je obrazilo tudi v prijateljskem razgovoru pri kosilu, ki ga je za goste pripravila podružnica telesnih invalidov Jesenice v zgornjih prostorih Kazine.

Predstavniki ekipe Kranja, podpredsednik podružnice telesnih invalidov Kranj, je predlagal, da se invalidi pomerijo še v drugih športnih panogah in ne le v kegljanju na asfaltu in šahu. Predlagal je še tekmovalno v plavanju, za kar so se navdušili tudi vsi navzoči. Pri vseh teh prizadevanjih gre za to, da invalidi čim več sodelujejo v različnih športnih panogah. Ne gre zgolj za tekmovalno in doseganje rezultatov, temveč tudi za rekreativno aktivnost invalidov.

Po razdelitvi pokalov za kegljanje na asfaltu in v šahu, ki so jih odnesli Kranjčani, se je zaključilo prijeto srečanje invalidov dveh podružnic, Jesenic in Kranja.

JEZIKOVNI POGOVORI

Že zadnjič sem napovedala, o čem naj bi potekal današnji razgovor. Spregovorila bi namreč rada o jeziku, katerega imamo priložnost spoznavati iz našega časopisja. Časopis in radio sta najbolj razširjeni sredstvi javnega obveščanja, torej sta namenjena tako preprostemu človeku kot izobražencu in sicer tako, da ga oba enako dobro razumeta. To sicer ni najlažje, zato pa tudi vedno znova žal ugotavljamo, da se naši novinarji in dopisniki premalo zavedajo te odgovorne naloge in se vedno ne znajo prilagoditi vsem slojem slovenskega ljudstva, ampak pišejo tako, kot najbolje znajo, ne da bi bilo čutiti skrb, da bi ga čimveč ljudi najbolje razumelo.

Morda bi bilo krivično, če bi začeli reševati tam, kjer je včasih res težko najti pravi domači izraz. Željo, da bi čimlepše govorili, čutimo največkrat že drugod, kar bi bilo čisto razveseljivo, če se ne bi nekateri posamezniki na vso moč trudili, da bi uporabili v svojih pogovorih vsaj nekaj »imenitnih« besed:

Jutri ne morem priti, **EVENTUALNO** v soboto.

Eventualno je tujka iz latinskega jezika, katero zelo pogosto uporabljamo, popolnoma enakovredno pa jo nadomesti slovenski pomen: morebiti, mogoče, morda. Torej:

Jutri ne morem priti, morebiti v soboto. — Tudi v slovenskem izrazu je moč čutiti, da je njegov obisk odvisen od mnogočesa, kar bi moglo njegove načrte spremeniti. Ko smo že pri besedi obisk, ne moremo mimo besede vizita, katero mnogi uporabljajo v tem pomenu.

S svojo **FAMILIJO** je šel na **VIZITO** k prijatelju.

Vizita je tujka iz francoščine, ki resnično pomeni obisk, vendar se je pri nas ustalila in je splošno rabljena in dovoljena v medicini in sicer v pomenu: zdravniški pregled. Tudi tujko iz latinščine familija lepše in enakovredno nadomesti slovenski izraz: družina. Domače naj bi se torej glasilo: S svojo družino je šel na obisk k prijatelju. In ko smo že pri zdravstvu, ne smemo mimo pogostega vprašanja:

Kakšne **MEDICINE** ti je predpisal?

Beseda medicina je latinskega izvora in pomeni zdravstvo, zdravlilo; tudi visoko šolo za zdravstvo. Je popolnoma udomačena v pomenu medicinske vede / Medicina je že zelo razvita. / ali /Hodi na medicino./ Tu mislimo, da obiskuje medicinsko fakulteto. Popolnoma neopravičeno pa ta izraz uvrščamo v svoj besednjak, če mislimo na sredstva, s katerimi naj bi poskušali ozdraviti to ali ono bolezen. Slovenski jezik ima za to dovolj zgovoren izraz: zdravilo. Torej: Kakšna zdravila ti je predpisal? Ne bi kmalu izčrpali udomačenega tujega besednjaka, pa naj navedem le nekaj primerov: mebel (fr) — pohištvo, oprava; meblirana soba — soba s pohištvom; ten (fr) — barva obraza; situacija (lat) — položaj; rolo (fr) — oknica na navoj; lavabo (fr) — umivalnik; kolosalen (gr) — velik, velikanski; famozen (lat) — znamenit, zloglasen, ...

Ljudje, ki vsepre pogosto uporabljajo **TAKE IN PODOBNE** izraze, imajo večji občutek uglaženosti v družbi, ne čutijo pa, da je to malomeščanska razvada in vse prej kot znak posebne naravne inteligence. Za te pojave niso krivi samo posamezniki, ampak tista naša družba, ki dopušča celo vrsto bleščečih tujih napisov: Mercator, Maximarket, Supermarket, Supermarket Union, Chemo, Creina, Meblo; ...

Preden si bomo ogledali kakšne posebne primere iz našega časopisja, spregovorimo nekaj temeljnih stvari o tujkah. Tujke so besede, ki smo jih v novejši dobi sprejeli iz tujih jezikov, to predvsem iz klasičnih jezikov, grščine in latinščine, pa tudi iz živih jezikov, germanskih (nemščine in angleščine) in romanskih (francoščine). Latinskih in grških izrazov je največ v strokovnem jeziku, mnoge pa ob vsevečji uporabi preldajajo v splošni besedni zaklad izobraženega in preproste- ga človeka: telegram — brzojavka; termometer — toplomer; kapital — premoženje; testament — oporoka; mehanik — popravilalec strojev in motorjev ...

Za mnoge tujke ni mogoče najti ustreznega domačega nadomestila, zato na teh mestih opravičeno obstanejo tujke: kino, semafor, telefon, televizor, radio, transistor, ...

Prepogosto pa uporabljamo tujke iz živih jezikov:

parti (an) — zabava; piknik (an) — skupen obed na prostem; miting (an) — srečanje; kamping (an) — prostor za šotorjenje, taborišče; vikend (an) — nedeljski izlet, letna hišica; frižider (fr) — hladilnik; ...

Taka pretirana uporaba tujk za naš jezik ni nobena obogatitev, pač pa siromašenje in zaviranje naravnega razvoja slovenskega jezika. Glede splošne rabe tujk naj velja načelo, da se jih izogibljamo, kadar imamo zanjo pomensko enakovredne dobre domače besede.

Zdaj pa si malo pogledimo, kaj lahko najdemo v naših časopisih. V eni izmed starejših števil Zvezdarja sem se ustavila ob članku, v katerem se dopisnik precej uspešno ustavlja ob vprašanjih poklicnega usmerjanja. Slaba stran njegovega prispevka je v prekomerni uporabi tujih izrazov. Posledica le-teh pa je, da bralca prav lahko zmedejo in ga popolnoma onesposobijo, da bi mirno in z razumevanjem sledil dopisnikovim ugotovitvam. Primer:

Ni slučaj, da se učenci v nekem razredu odločajo za poklic, ki ga je izbral sošolec, **FORMALNI** ali **NEFORMALNI** vodja razreda.

Bolje oz. razumljiveje bi se to glasilo:

Ni slučaj, da se učenci v nekem razredu odločijo za poklic, ki ga je izbral sošolec, ki na nek način izstopa in se odlikuje v očeh svojih vrstnikov.

Zanimiv je drugi primer:

Za ali proti določenemu poklicu je nemalokrat tudi odločil **REZIM** šolanja oziroma pridobivanje tega poklica, **NEINFORMIRANOST** ali **DEZINFORMIRANOST**, ... trenutna **POLARNOST**, **KONJUKTURA** in resnična **PERSPEKTIVA** tega ali onega poklica.

Razumljiveje:

Za ali proti določenemu poklicu je nemalokrat odločilna tudi ureditev šolanja oziroma način pridobivanja sposobnosti za ta poklic, premajhna in napačna poučenost, ... trenutna priljubljenost, ugodna gospodarska priložnost in resnično upanje v bodočnost tega ali onega poklica.

No, še več bomo spregovorili o tem v prihodnjih številkah, vesela pa bom, če mi boste sami pomagali z najrazličnejšimi primeri, ki vas zelo motijo tako, da mi jih boste sporočili kar na uredništvo našega časopisa s pripisom na ovojnic: za jezikovne pogovore.

Novosti v jeseniški knjižnici (2)

1
ARISTOTELES. Aristotel: Metafizika. Beograd 1971. 374 str. 8° (Filozofska biblioteka.)
— Spremno besedo je napisal Milan Budimir.

1
ARISTOTELES. Aristotel: Politika. Beograd 1970. 343 str. 8° (Filozofska biblioteka.)
— Predgovor z naslovom »Aristotelovo učenje o državi i njenom etičkom zadatku« je napisal Miloš Đurić.

92:1(03)
* **GRLIĆ** Danko. Danko Grlić: Leksikon filozofa. Zagreb 1968. 573 str. 8°.
— Biografski leksikon, ki vsebuje življenjepisne podatke in temeljne teze okrog 1000 filozofov vseh narodov in časov.

1:335.51
KALIWODA Robert. Robert Kaliwoda: Moderna duhovna stvarnost in marksizem. Ljubljana 1969. 188 str. 8°. (Misel in čas.)
— Vsebina: Predgovor. — Dialektika strukturalizma in dialektika estetike. — Marx in Freud. — Marksizem in libertinizem. — Nekaj sklepov. — Sklepne opombe. — Spremna beseda (napisal Frane Jerman).

1:335.51
KORSCH Karl. Karl Korsch: Marksizem in filozofija. Ljubljana 1970. 129 str. 8°. (Marksizem in sodobnost.)
— Vsebina: (Uvod: Davor Rodin: Karl Korsch in konec nekega obdobja v razvoju marksizma.) — Zdajšnji položaj problema »Marksizem in filozofija«. — Marksizem in filozofija. — Dodatek: Stališče materialističnega pojmovanja zgodovine. — Marxova dialektika. — o marksistični dialektiki. — Bibliografija.

130.2
HUIZINGA Johan. Johan Huizinga: Homo ludens. O podrijetlu kulture u igri. Zagreb 1970. 288 str. 8°. (Biblioteka Znak.)

— Kot je razvidno že iz naslova, zastopa avtor tezo, da je človeško kulturo (so)ustvarila igra: njene prvine nahaja v osnovi vseh človeških udejstvovanj — zlasti v zgodnjih razdobjih.

Vsebina: 1. Bit i značenje igre kao pojave kulture. — 2. Shvaćanje pojma »igra« i njegovo izražavanje u jeziku. — 3. Igra i natjecanje kao funkcija u stvaranju kulture. — 4. Igra i pravo. — 5. Igra i rat. — 6. Igra i znanje. — 7. Igra i pjesništvo. — 8. Funkcija pjesničkog oblikovanja. — 9. Igrački oblici filozofije. — 10. Igrački oblici umjetnosti. — 11. Kulture i razdoblja »sub specie ludii«. — 12. Element igre u današnjoj kulturi.

130.2
LANGER Susanne K. Suzana K. Langer: Filozofija u novome ključu. Proučavanje simbolike razuma, obreda i umetnosti. Beograd 1967. 428 str. 8°. (Današnji svet. 3.)

— Avtorica je blizu sodobnemu strukturalizmu. Zanima jo zlasti vse tisto v človeški kulturi, kar se zdi iz strogo naturalističnega stališča nesmotno, odveč: tisto, kar imenujemo družbena nadgradnja. Jezik, mit, umetnost itd. obravnava kot bolj ali manj avtonomne sisteme simbolov. Posebno pozornost zasluzi njena analiza glasbe kot sistema pomenov, ki jih ni mogoče izraziti z jezikovnimi simboli. Vsebina: Predgovor: Simbolična sadržina ljudske svesti (napisal Milan Damjanović). 1. Novi ključ. — 2. Simbolična transformacija. — 3. Logika znakova i simbola. — 4. Diskurzivne i prezentacione forme. — 5. Jezik. — 6. Životni simboli — koreni svete tajne. — 7. Životni simboli — koreni mita. — 8. O smislu u muzici. — 9. Nastajanje umetničkog označenja. — 10. Plet značenja.

ZAHVALA

Ob težki in prerani izgubi drage žene in dobre mame

MARIJE PIBER

se toplo zahvaljujemo vsem, ki so ji ob njenih težkih urah stali ob strani in lajšali njeno trpljenje.

Iskreno se zahvaljujemo dr. Rosensteinovi za dolgotrajno zdravljenje in bolniški sestri Veri Otrin za lajšanje bolečin.

Posebno zahvalo smo dolžni F. Ravniharjevi, M. Kemperlovi, P. Jamarjevi, R. Sečnikovi in M. Arhovi za vso pomoč, ki so nam jo nudili, sovaščanom za darovani venec in denarno pomoč, pevcem za žalostinke, podjetju Gorenjska oblačila za darovani venec, vsem sorodnikom in ostalim darovalcem vencev in cvetja, kakor tudi vsem za izraženo sožalje in spremstvo na njeni zadnji poti.

Zahvalo izrekamo tudi vsem voznikom osebnih avtomobilov za dragoceno uslugo.

Vsem in vsakomur posebej iskrena hvala!

Žalujoci: mož Vinko, hčerki Marica, Milena z družino, sinova Vinko in Mirko, ter ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru elektrodnega oddelka in tovarniškemu odboru osnovne organizacije sindikata Železarne se najlepše zahvaljujem za denarno pomoč, ki mi je bila zelo dobrodošla.

Stoja Jeftenič

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru upravnih služb Železarne se zahvaljujem za pozornost in denarno pomoč v času mojega bolovanja. Lepa hvala tudi so- delavcem iz kadrovskega sektorja za obiske na domu. Marija Smrekar, socialni oddelek

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru valjarne Bela se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč, ki sem jo prejel v času moje bolezni.

Darko Režek

Železarski globus

ITALIJA. Železarska grupacija Finsider bo dobavila Sovjetski zvezi v prihodnjih treh letih tri milijone ton cevi za različne cevovode. V zameno bo dobila Italija zemeljski plin po cevovodu, ki ga gradijo iz Ukrajine prek Češkoslovaške in Avstrije. Zgrajen bo leta 1974.

JAPONSKA. Japonska postaja vedno močnejši izvoznik železarskih izdelkov iz nerjavne pločevine. Leta 1970 so japonske železarne izvozile v različne države sveta skupno 16.000 ton nerjavnega jekla. Od tega je bilo 90% pločevine. Računajo, da bo letos ostal izvoz na isti ravni.

Kaj bodo gledali v kinu

Kino RADIO

25. decembra amer. mad. CS barvni film **JUNAKI PAVLOVE ULICE**, v režiji Zoltan Fabri, v gl. vlogi Anthony Kemp, ob 15. uri.

25. in 26. decembra amer. barvni film **JUNAKI ZAPADA**, v režiji Vistor Mc Laglen, John Forda, v gl. volgi John Wayne, ob 17. in 19. uri.

27. decembra amer. barvni film **VZDOLŽ MOHAWKA**, v režiji John Ford, v gl. vlogi Henry Fonda, ob 17. in 19. uri.

28. in 29. decembra franc. ital. CS barvni film **KATARINA DOVOLJ SI LJUBILA**, v režiji Bernar Borderi, v gl. vlogi Olga Gorg Piko, ob 17. in 19. uri.

30. decembra amer. CS barvni film **PRIVATNI DETEKTIV**, v režiji Jack Smeyt, v gl. vlogi Paul Neuman, ob 17. in 19. uri.

31. decembra amer. barvni film **ČRNI SERIF**, v režiji Ralph Nelson, v gl. vlogi Jim Brown, ob 17. in 19. uri.

1. in 2. januarja 1972 amer. barvni film **POZNO JE ZA HEROJE**, v režiji Robert Oldrich, v gl. vlogi Michel Keim, ob 17. in 19. uri.

Kino PLAVŽ

25. in 26. decembra franc. nem. ital. CS barvni film **KATARINA DOVOLJ SI LJUBILA**, ob 18. in 20. uri.

26. decembra amer. mad. CS barvni film **JUNAKI PAVLOVE ULICE**, ob 10. uri.

27. in 28. decembra amer. barvni film **JUNAKI ZAPADA**, ob 18. in 20. uri.

29. decembra amer. CS barvni film **PRIVATNI DETEKTIV**, ob 18. in 20. uri.

30. in 31. decembra amer. CS barvni film **PEKLENSKA STEZA INDIONAPOLISA**, ob 18. in 20. uri.

1. januarja ital. barvni film **DRAGO BOM PRODAL SVOJO KOŽO**, ob 18. in 20. uri.

Kino DOVJE

25. decembra amer. barvni film **NEPREMAGANI**.

26. decembra amer. film **VRNITEV V BATTAN**.

29. decembra amer. barvni film **JUNAKI ZAPADA**.

1. januarja amer. barvni film **PEKLENSKA STEZA INDIONAPOLISA**.

Kino KRANJSKA GORA

25. decembra amer. CS barvni film **CLOVEK IZ ARIZONE**.

26. decembra amer. barvni film **PEKLENSKA STEZA INDIONAPOLISA**.

28. decembra amer. barvni film **BOBNI VZDOLŽ MOHAWKA**.

30. decembra franc. nem. ital. CS barvni film **KATARINA DOVOLJ SI LJUBILA**.

1. januarja amer. barvni film **JUNAKI ZAPADA**.

Kino DELAVSKI DOM JAVORNIK

25. decembra amer. mad. CS barvni film **JUNAKI PAVLOVE ULICE**, ob 17. uri.

25. decembra amer. film **VRNITEV V BATTAN**, ob 19. uri.

2. decembra amer. CS barvni film **CLOVEK IZ ARIZONE**, ob 17. uri.

26. decembra amer. barvni film **BOBNI VZDOLŽ MOHAWKA**, ob 19. uri.

29. decembra amer. barvni film **PEKLENSKA STEZA INDIONAPOLISA**, ob 19. uri.

1. januarja franc. nem. ital. CS barvni film **KATARINA DOVOLJ SI LJUBILA**, ob 19. uri.

Gledališče

SOBOTA, 25. XII. — ob 19.30 uri E. O'Neill: **STRAST POD BRESTI** — Drama v treh dejanjih — 2. predstava.

NEDELJA, 26. XII. — ob 19.30 uri E. O'Neill: **STRAST POD BRESTI** — Drama v treh dejanjih — 3. predstava — Režija in scena: Bojan Čebulj.

TOREK, 28. XII. — ob 17. in 18.30 uri — **URA PRAVLJIC S PRIHODOM DEDKA MRAZA** — Zaključna predstava za učence osnovnih šol.

SREDA, 29. XII. — ob 17. in 18.30 uri **URA PRAVLJIC S PRIHODOM DEDKA MRAZA** — Zaključna predstava za učence osnovnih šol.

DVORANA IN OSTALI PROSTORI OGREVANI!

Vstopnice so na voljo dve uri pred predstavo pri gledališki blagajni, lahko pa jih tudi rezervirate na telefon 81-260.

Vse ljubitelje gledališča iz okolice opozarjamo, da zaradi tehnične zahtevnosti s predstavo drame **STRAST POD BRESTI**, ne bo možno gostovati na okoliških odrih.

Zato naj si predstavo, ki traja dve uri, čimprej ogledajo na Jesenicah.

ZAHVALA

Ob težki izgubi našega dobrega nenadomestljivega moža, očeta, starega očeta, brata, svaka in strica

FRANCA PRISTOVA

upokojenca Železarne se iskreno zahvaljujemo vsem sovaščanom in njegovim prijateljem, posebno sedem, ki so nam pomagali, dr. Dražiču, pevcem iz Radovljice, odbornikom društva upokojenecv Žirovnice, Murki Lesce, Planiki Breznice, sodelavcem iz Železarne in Kmetijskemu delovišču Poljce. Zahvaljujemo se vsem darovalcem vencev in cvetja ter znancem in sorodnikom, ki so se poslovlili od njega na domu in ga spremili na zadnji poti ter vsem, ki so nam izrekli sožalje.

Zahajoči: žena Cilka, sin Franc, Tina z družino, hčerke Mila, Helena, Pavla z družinami, brat Jože, sestre Ivanka, Pepca, Neža z družinami.

ZAHVALA

Ob smrti dragega moža, očeta in deda

ALOJZA POTOČARJA

se iskreno zahvaljujemo sedem, ki so nam vsestransko priskočili na pomoč.

Zahvaljujemo se dr. Čehu, dr. Vilmanu, dr. Dražiču in vsemu osebju internega oddelka jeseniške bolnice za nesebičen trud pri lajšanju bolečin v času bolezni.

Zahvaljujemo se vsem darovalcem cvetja, godbi za žalostinke, krajevnom odboru SZDL in vsem voznikom osebnih avtomobilov za pomoč.

Hvaležni smo vsem, ki ste pokojnika počastili, ga spremili na zadnji poti, nam izrekli sožalje in nas tolažili.

Hvaležna žena Zofija ter hčerka Nada in Anča z družinami.

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru RTA se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč, ki mi je bila med boleznijo zelo dobrodošla.

Angel Ozebek, RTA

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru Javornika I se prisrčno zahvaljujem za prijeten in vesel večer upokojenecv tega obrata, ki so ga priredili v Zg. Beli pri Predvoru.

Tov. Zdravkotu Črvu ter Antonu Zupanu za besede, ki sta jih spregovorila ob otvoritvi tega nepozabnega večera. Prav lepa hvala, enako Milanu Dolinarju za šale in vzdušje, s čemer je veliko prispeval k razpoloženju.

Vsem skupaj še enkrat prisrčna hvala z željo, da bi se še kdaj dobili skupaj v takem razpoloženju.

Stanko Biček z ženo

NOVOLETNI PROGRAM OTROŠKIH PRIREDITEV V LETU 1971

Tudi letos bo dedek Mraz s svojim spremstvom obiskal naše malčke, prinesel jim bo igrač, slaštic, pomaranč in drugih dobrot ter se z njimi poveselil ob novoletni jelki, vsem pa želim sreče in zdravja v novem letu 1972. Povsod se že pripravljajo na ta dogodek z željo, da bi bil program kljub materialnim težavam čim bogatejši in lepši.

Program novoletnega praznovanja:

RATEČE:

28. 12. 1971 ob 17. uri:

Mladina iz Rateč bo pripravila v vaški kino dvorani slavnosten sprejem dedku Mrazu. Po programu bo obdaritev predšolskih otrok.

KRANJSKA GORA:

29. 12. 1971 ob 15.30:

Malčki iz vrtca Kranjska gora bodo pričakali dedka Mraza v osnovni šoli. Učenci dramskega krožka so jim pripravili igrice »Kekec in Mojca«. Dedek Mraz bo obdaril poleg predšolskih otrok še učence 1. r. Naslednji dan ob istem času bo ponovitev programa za učence osnovne šole. V okviru novoletnega praznovanja bodo izvedli tudi košarkarsko tekmo, kjer se bodo učenci 7. in 8. r. pomerili z reprezentanco skakalcev.

MOJSTRANA:

30. 12. 1971 ob 15. uri:

Veselo praznovanje s sprejemom dedka Mraza v kino dvorani na Dovjem. Po zabavnem programu bo obdaritev predšolskih otrok iz Dovjega, Mojstrane in Belce.

HRUSICA:

26. 12. 1971 ob 15. uri:

V domu družbenih organizacij bo novoletna prireditev z naslovom »Dedek Mraz« z obdaritvijo predšolskih otrok in učencev 1. in 2. razreda. Z istim programom bodo nastopili tudi v kurilnici na Jesenicah.

PLAVŽ:

27. 12. 1971 ob 16. uri:

V sejni dvorani skupščine občine Jesenice bo interna prireditev z obdaritvijo predšolskih otrok krajevne skupnosti Plavž.

PODMEŽAKLJA:

26. 12. 1971 ob 10. uri:

Nastop dedka Mraza in spremstva bo v dvorani krajevne skupnosti Podmežaklja s programom in obdaritvijo predšolskih otrok. Isti dan ob 16. uri bodo program ponovili. Pripravljajo tudi prireditev z obdaritvijo ostalih oseb nad 70 let.

SAVE:

27. 12. 1971 ob 16. uri:

V delavskem domu pri Jelenu bo dedek Mraz obdaril poredšolske otroke tega terena. Program bodo izvedli malčki iz vrtca Julke Pibernik iz Save.

JAVORNIK — KOROŠKA BELA:

29. 12. 1971 ob 15. uri:

V Kulturnem domu na Javorniku prireditev z naslovom »Dedek Mraz praznuje z nami« za učence posebne osnovne šole. Prireditve so predvidene vsak dan do 31. decembra za vse predšolske otroke in učence osnovne šole. Program so pripravili člani Svobode Javornik-Koroška Bela.

BLEJSKA DOBRAVA:

29. 12. 1971 ob 16. uri:

Prireditev bo v dvorani osnovne šole. Nastopili bodo malčki tamkajšnjega vrtca in šolski otroci. Po programu bo obdaritev predšolskih otrok in učencev do 2. razreda iz Blejske Dobreve in Kočne.

ŽIROVNICA:

29. 12. 1971 ob 16. uri:

V domu v Zabreznici mladinska igrice »Kekec in Mojca« za učence osnovne šole in naslednji dan ob istem času ponovitev z obdaritvijo predšolskih otrok Žirovnice in okoliških vasi. Program so pripravili člani tamkajšnje Svobode.

Dedek Mraz s svojim spremstvom bo obiskal v času novoletnega praznovanja tudi bolne otroke v bolnici Jesenice, onemogle v domu Franceta Berglja in malčke v vseh varstvenih ustanovah. V četrtek 30. decembra pa bodo interne novoletne proslave v vseh naših šolah. Učenci že pripravljajo čestitke in darila za medsebojno obdaritev. V torek, dne 28. 12. 1971 ob 17. uri bo dedek Mraz s spremstvom nastopil tudi za javnost. Pred trgovino otroških igrač »Jurček« bo obdaroval otroke, ki bodo v tem času nakupovali s starši v trgovini Murka (nasproti železniške postaje).

Občinska zveza s svojimi društvi prijateljev mladine želi ob novoletnih prireditvah vsem obilo veselja!

- UO AMD Jesenice razpisuje

»JAVNO LICITACIJO«

dne 28. decembra 1971 ob 16.30

Za prodajo rabljenih vozil Zastava 750

KR 63-89 letnik 1968

KR 65-31 letnik 1969

KR 65-37 letnik 1970

KR 65-38 letnik 1970

Licitacija bo v prostorih Avto moto društva Jesenice. Ogled vozil je možen 28. 12. 71 od 9.—12. ure in od 15.—16. ure. Vsak interesent prejme podrobne informacije o stanju vozil od komisije.

Interesenti morajo vplačati le 10 % varščine od izklicne cene vozila.

UO AMD Jesenice

ZVEZNA HOKEJSKA LIGA Koliko časa še tako?

S porazom še ni konec hokeja na Jesenicah

Jesenice so dobile težko pričakovano streho nad umetnim drsališčem. Otvoritev srečanje z moštvom KAC iz Celovca je bilo nadvse uspešno. Polne tribune gledalcev pa veliko število povabljenih, posebno dragih gostov, ki so v marsičem prispevali k uresničitvi davne želje, so dajale svečan videz celotnemu objektu. Na prvi pogled vse lepo in v redu, vendar pa med gosti ni bilo opaziti nobenega drugega predstavnika razen inž. Luxa, ki bi zastopal Hokejsko zvezo Jugoslavije, hokejsko zvezo Slovenije, nikogar od hokeja kluba Olimpije. Izgleda, da jim kljub vabilu in želji da pridejo na Jesenice, velik delovni uspeh ni dosti mar, morda pa se čutijo prizadete, da Jesenice streho niso dobile že dosti prej...

Pričetek pod streho je bil zelo uspešen, visoka in rekordna zmaga nad moštvom KAC ter dobra igra moštva je zadovoljila še tako razvajene simpatizerje hokeja. Tudi Kranjska gora je uspela v prvem srečanju pod streho v tekmi proti beograjskemu Partizanu.

Nihče pa ni pomislil, da pa lahko moštvo Medveščaka pripravi največje presenečenje letošnjega državnega prvenstva. In to kar ni nihče pričakoval, se je zgodilo. Naše moštvo je doživelo poraz z Medveščakom sredi najhujše tekme za osvojitve prvenstva z moštvom Olimpije. Vse misli so bile uprte le na zadnje srečanje z Olimpijo, ki bi moralo prinesiti odločitev. Kljub temu, da bo morda moštvo Medveščaka prekinilo tradicijo osvajanja državnih prvenstev, pa bi morali navijači, ki so vrsto let uživali in se veselili uspehov moštva bolj športno prenesti poraz. V težkem psihičnem pritisku, ko je igralcem obrnila hrbet še športna sreča, niso na koncu srečanja dobili prave podpore in resnična je trditve urednika športne rubrike DELA Evgena Breganta, da drži stari slovenski pregovor, da prijatelj spoznaš v nesreči.

Zakaj potem tolikšno nezadovoljstvo, ali so res državni prvaki zaslužili, da se je rdeča zastava, simbol vseh zmag in osvojenih 15 državnih prvenstev znašla na ledu. Hokejisti so res samo ljudje z vsemi vrtilinami in slabostmi in zato če so nesrečno izgubili srečanje z Medveščakom in zato, ker bo morda zaradi tega spodrsnja odločeno še državno prvenstvo še ni treba misliti, da je s hokejom na Jesenicah konec. S postavitvijo strehe so šele dani pravi pogoji za trening, za kvaliteten nadaljnji razvoj. Težko priborjene tradicije se zaradi nekaterih neodgovornih prenapetih ne smejo preteptati, ker ime h-

keja kluba Jesenice ni samo pojem jugoslovanskega hokeja, temveč tudi daleč prek meja domovine.

Nikoli doslej se na Jesenicah ni toliko kritiziralo in iskalo vzrokov za poraz z Medveščakom. Na vsakem koraku je čutiti prizadetost in od nekaterih celo jezo. Jeseničani resnično živijo s hokejem, v vseh petnajstih letih skoraj brez skrbi, prvak je bil vedno poznan že v naprej. To prepričanje, da moramo biti državni prvaki je postalo že tako močno, da enostavno ni nihče pripravljen tudi na to, da bodo naši nasprotniki izkoristili vsako našo najmanjšo napako in storili vse, da prveke zamenjajo s prestola. To se jim bo posrečilo ravno letos, ko je bilo moštvo prikrajšano za dosti treningov, ko je nekaj časa bilo stalno na poti in ko vseh naporov še ni bilo konca, so

pričeli tudi z borbo za zeleno mizo. Prav zaradi teh in zaradi še veliko za navijače nepoznanih okoliščin pa je treba ostati zvest rdeči zastavi s petnajstimi zvezdicami, ki bo lahko še vedno plapolala na drsališču Podmežakljo ali v hali Tivoli.

Borba za točke v državnem prvenstvu se seveda nadaljuje. Naši igralci imajo v soboto v Ljubljani proti Slaviji precej lažje delo, kot Olimpija, ki igra v Beogradu proti Partizanu. Dokler prvenstvo še traja ni izgubljati upanja, pa čeprav je skoraj nemogoče misliti, da bi Olimpija izpustila iz rok veliko priložnost. Igralci Kranjske gore igrajo v soboto na domačem drsališču proti Medveščaku. V Zagrebu so se dobro upirali moštvi, ki je tudi na Jesenicah favorit. Borba bo gotovo lepa in zanimiva do konca srečanja.

Jesenice : Medveščak 2:3 (1:2, 0:0, 1:1)

Jesenice, 19. 12. Dvorana Podmežakljo, gledalcev 3000, sodnika Benedičič (Jes), Gerc (BG). Strelci za Jesenice T. Košir 2, za goste Renaud 1, Sinovec 1, Ančević 1.

Kljub temu, da so naši igralci imeli absolutno terensko premoč niso znali tudi iz najbolj ugodnih priložnosti doseči gola. Gostje so se

večinoma le branili in dosegli tri gole po grobih napakah domače obrambe. Branilci so pozabili na obrambo lastnega gola in dopustili, da so gostje s hitrimi nasprotnimi napadi trikrat zadeli gol Kneza, ki je bil pri prejetih golih nemočan. S porazom so se zmanjšale možnosti za osvojitve državnega naslova.

Kranjska gora : Partizan 8:3 (2:1, 2:1, 4:1)

Jesenice, 18. 12. 1971. Dvorana Podmežakljo, gledalcev 500, sodnika Čebulj (Rad), Benedičič (Jes). Strelci za domače Hribar 4, Kunšič 2, Škrjanc 2, za goste Perovič 1, Šeremet 2.

Kranjskogorci so v pomembnem srečanju za uvrsti-

tev na 4. mesto uspeli premagati borbene goste iz Beograda. V prvih dveh tretjinah je bila igra več ali manj enakovredna. V zadnji tretjini pa so Kranjskogorci le zlomili odpor in po dobri igri dosegli štiri gole. Zmaga moštva je povsem zaslužena.

Za začetek uspeh

Na tekmovalnem pionirjev in pionirk v veselalomu, ki je bilo to nedeljo v Podljubelju je odšla tudi številna odprava z Jesenic. Tekmovanje je veljalo za kategorizacijo. Naši tekmovalci so v vseh kategorijah dosegli lepe uspehe, prav posebno pa so se odrezali starejši pionirji. Od sedemnajst naših se je kar sedem uvrstilo med prvih deset. Uspehi so rezultat forsirane vadbe od začetka sezone dalje in prizadevnega dela trenerjev. Konkurenca na tekmovalju je bila močna, proge pa so bile za naše prelahke, ker so vajeni bolj strmih smučišč.

Med 41. mlajšimi pionirkami je zmagala Tome iz Merloda s časom 39,2. Od naših je bila Cafova druga 39,9, Koširjeva pa 24. s 55. o.

Mlajših pionirjev je nastopilo 87 na isti progi kot pionirke. Zmagal je Valič iz Šk Loke 36,6. Naši pa so se uvr-

stili: 15. Markelj 41,4, 21. Žerjav 43,0, 26. Črv 43,9 in 41. Grobovšek 45,0.

Starejših pionirk je tekmovalo le 26. Zmagala je Urhova iz Radovljice 57,1, druga je bila Polona Čop 1,01,1, deseta pa Pesjakova s časom 1,07,0.

Starejših pionirjev pa je na isti progi merilo znanje kar 97. Najboljši je bil Zibler iz Tržiča 53,3, Sašo Oblak (54,0) je bil tretji, četrti Bizjak

Ne mislimo se razpisati kakšno sramoto so naredili jeseniški hokejisti vsem nam navijačem in to v jeseniški občini in verjetno tudi širom Slovenije, ko ne bodo osvojili državnega prvenstva, čeprav je o tem še vseeno pre zgodaj pisati. Vedeti pa moramo tudi to, da so postala tudi druga moštva bolj močna, tekme bodo postale (ali pa so že) še bolj izenačene in da bodo borbe za naslov prvaka v bodoče še bolj ogorčene in mikavnejše.

Vendar pa ne moremo nimmo dejstva, da so tu nekje globlji vzroki za slabo stanje in igre našega moštva. Mislimo, da uprava kluba ni dovolj energična pri vodenju društva in moštva, sicer se ne bi zgodilo, da nekateri igralci čakajo jutra pred tekami, po raznih gostinskih lokalih, kjer se izživljajo v podvigih, ki niso niti malo v čast navadnemu državljanu, kaj šele športniku. Ta nešportna tekma je pravzaprav stalna praksa nekaterih standardnih članov našega moštva. Kako se igra po neprespani noči vemo, kaj šele pod vplivom »alkohola«. Šport je za športnike in to naj bo geslo našega kluba. Za nesolidne čla-

ne naj ne bo mesta v moštvi, kajti tako škodujejo klubu, še več pa sebi in žalostno je, da so na to še ponosni. Ne sme nam biti vseeno, koga železarji plačujemo in kaj dobimo v povračilo za to, pa naj si bo to na ledeni plošči ali pa v privatnem življenju.

Čudež bi bil, če bomo še prvi? Ne smemo obupati, ne smemo pa dovoliti, da nas predstavljajo tisti, ki tega ne zaslužijo, pa četudi bi čakali na prvo mesto 10 let. Prišli pa bodo lepši časi, saj imamo v zaledju dosti mladih, ki pa jim ne smemo dovoliti, da bi jim slava in nesolidno življenje stopilo v glavo. Moramo jim zaupati, potrpežljivo čakati, jih vzgajati v prave športnike, kar pa sedaj ne moremo trditi.

Tako bodo prišli lepši časi, predvsem na častni za nas železarje, ki nam ni vseeno, kdo zastopa naše barve.

Upamo, da bodo zainteresirani ustrezno ukrepali in da bomo še dalje slišali v hali Podmežakljo načrtno skandiranje: »JE-SE-NI-CE«.

Navijači
HK Jesenice
z OTK-ja

Obratna tekmo- vanja v šahu

Od 9. do 16. decembra je bilo obratno tekmovalje v šahu. Tekmovanje je organizirala Železarna, izvedlo pa ga je šahovsko društvo Jesenice v svojem šahovskem domu.

Tekmovanja v šahu se je udeležilo 11 obratov, skupaj pa je nastopilo 63 igralcev, ki so po dvokrožnem siste-

mu dosegli naslednje rezultate:

1. Elektro peč — prvo mesto Janez Ciuha, drugi Dušan Pristov.
2. Plavž — prvo mesto H. Kičim, drugi A. Kancler.
3. Martinarna — prvo in drugo mesto si delita J. Praskalo in N. Popaja.
4. Livarna — prvo mesto Z. Bunderla, drugi B. Rebolj.
5. Valjarna Bela — prvo mesto Šabič R., drugi V. Jordan.
6. Jeklovlek — prvo mesto B. Šolar, drugi A. Zalokar.
7. HVŽ — prvo mesto J. Pibersnik, drugi M. Jan — ml.
8. Gradbeno vzdrževanje — prvo in drugo mesto si delita J. Korošec in M. Jan — st.
9. Strojno vzdrževanje — prvo mesto A. Krničar, drugi F. Hudolin.
10. Elektrodni — prvo mesto T. Ključević, drugi I. Sodja.
11. VEN — prvo mesto F. Sinčič, drugi K. Smrke.

Tekmovanje je bilo zelo živahno, veliko je bilo zanimivih in lepih partij. Vsi nastopajoči so pokazali zelo veliko mero borbenosti in truda za čimboljšo uvrstitev. Še nikoli doslej ni bilo tako številne udeležbe, zato je tekmovalje tudi potekalo vsak popoldan celih šest dni.

Prihodnji teden pa se v izvedbi šahovskega društva Jesenice prične medobratno prvenstvo Železarne. J.

KEGLJANJE NA LEDU

Balinarski klub Jesenice, je na svojih balinišnih uredil dve stezi za kegljanje na ledu. Tako so se do sedaj na omejenih stezah pripravljali kegljači na ledu vseh jeseniških klubov.

V nedeljo, 19. decembra, pa je balinarski klub organiziral medklubski turnir v kegljanju na ledu. Ker se ekipi Kr. gore in SGP SAVE tur-

nirja nista udeležili, je tekmovalo le pet ekip.

REZULTATI: 1. Balinarski klub Jesenice-Rozman (Rozman, Pulc, Kapus in Grabnar) — 6 točk, 2. Univerzal Jesenice — 6 točk, vendar slabši količnik, 3. Balinarski klub Jesenice — Dornik — 4 točke, 4. Bled — 2 točki in 5. Murka Jesenice — Drinovec — 2 točki. R. F.